Pismo nie jest dotowane naprzód

ROK XVI. Nr. 84 (4760) WILNO, sobota 25 marca 1939 r. Cena 15 gr

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Dwa szlaki

Wypadki ostatnich dziesięciu dni posiadały już dość wyrazu, by można było na ich podstawie wytknąć drogi pochodu hitlerowskich Niemiec na wschodzie Europy. Jest ich dwie: bałtycka i czarnomorska.

Szlak „bursztynowy“, wznawiany po wielu stuleciach, przyniósł w pierwszym uderzeniu sukces nielada. Teutoni położyli rękę ponownie na gardzieli niemeńskiej, porcie Kłajpedzkim. Przekroczyli oni równocześnie nurt tej rzeki i zajęli potężny przyczółek na jej brzegu północnym, opanowując wstęgę terenu wzdłuż dolnego biegu Niemna, zwaną w ich języku „Memelland“. Stąd otwierają się szerokie perspektywy ku Inflantom i zatoce Fińskiej. Przecież z nad wód tej zatoki, z Estonii, odpłynęła fala niemiecka w roku 1918, po nieudanym zalewie. A sen był tak blizki ziszczenia wówczas...

Kraje Bałtyckie, to dla Niemiec przedpole w wypadzie ku Rosji, to uzależnienie gospodarcze dorzecza Dźwiny w rojeniach jutra, po osiągnięciu dzisiejszym supremacji w powyższym sensie nad basenem Niemeńskim. Kraje bałtyckie w ręku Rzeszy — to wreszcie walny warunek zamienienia Bałtyku w „Mare nostrum“ nowego imperium germańskiego.

Zawarty w Berlinie 22 marca 1939 r. wieczorem układ litewsko-niemiecki o przekazaniu Kłajpedy Rzeszy, zawiera interesujący art. 4, w którym czytamy „... obie strony zobowiązują się nie uciekać się wzajemnie do stosowania przemocy ani nie popierać użycia przemocy, skierowanej przeciwko jednemu z kontrahentów przez stronę trzecią“.

Intencją tego artykułu jest wyprowadzenie Litwy z gry, skazanie na neutralność w wypadku np. zmagań orężnych polsko-niemieckich. Przezorność wcale chwalebna.

Pozycja germanizmu w tym punkcie Europy wraca do stanu z czasów Zygmunta Augusta i Batorego, gdy Kłajpeda stanowiła jej najbardziej eksponowaną na północ strażnicę. Ale wówczas Inflanty i ziemie białoruskie głęboko na wschód w śródlądzie — należały do Rzplitej. Inny więc był stan posiadania i moc obronna po naszej stronie, niż dziś. W tym cała różnica sytuacji w XVI a XX stuleciu.

Trasa szlaku Czarnomorskiego została w ostatnich dniach dziesięciu nie tylko przez Niemcy wyznaczona ale i przebyta w szeregu błyskawicznych etapów na linii: Wiedeń—Constanza.

Przygrywkę do tej akcji stanowiło wchłonięcie przed rokiem Austrii i usadowienie się Rzeszy mocno w górnej części basenu Dunajskiego.

W momencie bieżącym pierwszy etap zaznaczył się ogarnięciem Czech i Moraw, jako kolonii środkowo europejskiej Trzeciej Rzeszy. Na wszystkich dobrach, zarówno moralnych jak i materialnych tej krainy położono twardą rękę zwycięscy. Ludność tubylcza rychło poczuje smak traktowania jej, jak kafrów afrykańskich.

Drugim etapem była Słowacja. Ogłoszony ostatnio przez niemieckie biuro informacyjne tekst „układu ochronnego ze Słowacją“ czyni z tego niby-państwa korytarz dla przemarszu wojsk Rzeszy broniony od strony Polski systemem projektowanych fortyfikacyj wzdłuż południogranicy Karpat. Żelazna obręcz oklamrować ma naszą granicę południową.

Dalej ku wschodowi leży terytorium Węgier. Kraj wielkich tradycyj i szczytnych osiągnięć w przeszłości. Przeżywa on dziś anemię gospodarczą i głęboki wstrząs psychiczny po klęsce z przed lat dwudziestu.

Włosi i Niemcy wcisnęli go ostatnio w ramy układu przeciwkokomu

(*Dokończenie na str. 2*)

W. Wielhorski.

Zatarg węgiersko-słowacki nie został dotad zlikwidowany

BRATYSŁAWA (Pat). Urzędowo komunikują, że wojska węgierskie, które wkroczyły na terytorium słowackie, spędziły noc z dnia 23 na 24 bm. na stanowiskach zajętych w ciągu dnia.

Oddziały słowackie i gwardia ks. Hlinki również zajęły stanowiska w ciągu nocy, lecz noc minęła spokojnie. O godz. 3,30 rano wojska węgierskie rozpoczęły odwrót w kierunku Ungwaru, Dara, Ulicz, Stakczyn i Ubla. W ślad za Węgrami posuwają się wojska słowackie. Po obu stronach działa lotnictwo, dokonujące przeważnie lotów zwiadowczych.

Wedle komunikatu słowackiego jeden samolot węgierski został zestrzelony, zaś dwa samoloty słowackie zostały zmuszone do lądowania.

Ponadto samoloty słowackie bombardowały w pobliżu m. Sobraniec zmotoryzowaną kolumnę węgierską w składzie 30 samochodów.

BRATYSŁAWA (Pat). O godz. 17 zebrała się słowacka rada ministrów, która omawia sytuację wytworzoną na skutek konfliktu z Węgrami

Rada ministrow

WARSZAWA (Pat). W dniu 24 b. m. odbyło się pod przewodnictwem premiera gen. Sławoja Składkowskiego posiedzenie rady ministrów, na którym przyjęto kilka projektów ustaw

Polsko-angielskie rozmowy

LONDYN (Pat). Ambasador Raczyński przyjęty był dziś po południu przez lorda Halifaxa.

Prezydent Lebrun wrócił do Francji

LONDYN (Pat). Prezydent Lebrun z małżonką opuścił pałac Buckinghamski o godz. 9,45, udając sie na dworzec Victoria. Na pożegnanie odjeżdżających gości francuskich przybyli król i królowa wraz z księżniczkami Elżbietą i Margaret. Odjazd prezydenta Lebrun i jego świty do Douvers nastąpił o godz. 5,57.

Anglia rozszerza podstawy gabinetu

LONDYN (Pat). Sprawozdawca polityczny „Daily Mail“ donosi, że czynione są usiłowania rozszerzenia podstaw obecnego rządu narodowego Wielkiej Brytanii przez wciągnięcie doń członków Labour Party i opozycji liberalnej.

Członkowie gabinetu, podkreśla sprawozdawca polityczny „Daily Mail“, tak dalece pragną doprowadzenia do koncentracji narodowej, że gotowi są zrzec się swych tek, aby umożliwić rekonstrukcję rządu i wprowadzenie doń przedstawicieli pozostałych obu grup politycznych.

Kanclerz w Berlinie

BERLIN (Pat). Kanclerz Hitler powrócił wczoraj z Kłajpedy do Berlina.

Marsz. Petain wręczył Franco listy uwierzytelniające

BURGOS. (PAT.) Ambasador francuski marszałek Petain wręczył wczoraj o godz. 11 swe listy uwierzytelniające gen. Franco.

Nieaktualny komitet

PARYŻ. (PAT.) Jak donosi „Le Journal“, w związku z ostatnimi wydarzeniami Komitet francusko-niemiecki, utworzony w końcu 1935 r. w celu przyczynienia się do zbliżenia francusko-niemieckiego, postanowił jednomyślnie zaprzestać swej działalności. Decyzja ta będzie zakomunikowana przewodniczącemu Komitetu niemiecko-francuskiego w Berlinie.

B. minister, profesor, dziennikarz i literat osadzeni w rumuńskiej Berezie

BUKARESZT. (PAT.) Ministerstwo spraw wewnętrznych komunikuje, że b. minister gospodarstwa Manolescu Strunga i prof. Sangiorgin zostali osadzeni w miejscu odosobnienia za rozsiewanie alarmujących wiadomości. Wczoraj wieczorem z tych samych powodów aresztowano dziennikarza Albu i literata Taiaza.

W porozumieniu z Niemcami rozpoczęły Węgry akcję na Rusi Podkarpackiej

BUDAPESZT. (PAT.) Minister **Csaky** w przemówieniu, wygłoszonym na posiedzeniu komisji spraw zagranicznych parlamentu omówił okoliczności, wśród jakich odbyło się zajęcie Rusi Podkarpackiej przez wojska węgierskie. Minister podkreślił, że przed powzięciem decydujących kroków **należało przywrócić stosunki z Niemcami.** Należało następnie mieć na uwadze zainteresowania Włoch oraz stworzyć taką atmosferę w stosunkach z Rumunią i Jugosławią, która by umożliwiła spokojne przeprowadzenie ewentualnej akcji. Równocześnie trzeba było przekonać świat, że rząd węgierski nigdy nie mógł porzucić myśli przyłączenia Rusi Podkarpackiej do Węgier oraz trzeba było uspokoić Słowaków, że akcja rządu węgierskiego odbywać się będzie w określonych ramach. **Nasze stosunki z Niemcami** — mówił minister — **opierają się na wzajemnym zaufaniu i bez życzliwości Niemiec Węgry nie znajdowałyby się na drodze do wzmocnienia.** Wszyscy tak w kraju, jak i za granicą, powinni brać pod uwagę oświadczenia kanclerza Hitlera, że potrzebne są silne i niezależne Węgry, które jako czynnik **samodzielny mają doniosłe znaczenie** w życiu politycznym Środkowej Europy! Rząd starał się szczególnie o to, by w związku z akcją na Rusi Podkarpackiej nikogo o nic nie prosić, nikomu nic nie obiecywać, ale dokonać jej przyłączenia własnymi siłami.

Omawiając rozmowy węgiersko-rumuńskie w związku z przyłączeniem Rusi Podkarpackiej do Węgier, min. Csaky stwierdził, że rząd obecny pragnie obecnie w dalszym ciągu dążyć do rozwoju sąsiedzkich stosunków z Rumunią, jak również podjąć bezpośrednie pertraktacje w sprawie wspólnych interesów, wypływających z nowej wspólnej granicy, a także ewentualnie i w innych sprawach, ale **w żadnym wypadku nie w ten sposób, by za plecami wysłanników rumuńskich stała zmobilizowana armia.**

Mówiąc o **Polsce,** min. Csaky stwierdził: „Ze wzmocnionego naszego zaufania wobec Polaków wypływa ta szczera i głęboka przyjaźń, jakie wzruszające spontaniczne objawy widzieliśmy na Przełęczy Tucholskiej, gdy żołnierze polscy i węgierscy po raz pierwszy ściskali sobie dłonie na wspólnej granicy“.

Teraz kolonie!

Generał v. Epp zapowiada rychłe zgłoszenie roszczeń kolonialnych przez Niemcy

SONTHOFEN (Pat). Na zjeździe kierowników obwodowych i okręgowych partii narodowo - socjalistycznej, odbywającym się na zamku zakonnym Sonthofen, gen. von Epp oświadczył w sprawie niemieckich żądań kolonialnych między in. co następuje:

Zabranie kolonii, które stanowiły dla Niemców niewyczerpaną rezerwę obszarów i surowców, miało na celu spowodowanie gwałtownego spadku eksportu i zniszczenie niemieckiego przemysłu i gospodarstwa. Von Epp wystąpił przeciwko poglądom kół zagranicznych, zwłaszcza angielskich, utrzymujących, że zwrot kolonii niemieckich przyniesie Rzeszy niewiele pożytku. Przeciwstawił się on również zarzutom taktycznym wysuwanym ostatnio wobec niemieckich żądań kolonialnych.

Niezadowolenie wywołane w kołach wrogo usposobionych wobec Rzeszy z powodu sukcesów niemieckich na południowym wschodzie, nie może wcale przeszkodzić Niemcom na przyśpieszenie obecnie realizacji swych postulatów kolonialnych. Niemcy, jako największy naród kulturalny Europy — tak oświadczył gen. Epp — mają również prawo posiadać na leżytą część dóbr światowych.

Kłajpeda wcielona do Prus

BERLIN. (PAT.) Dziennik Ustaw Rzeszy ogłasza ustawę o przyłączeniu kraju kłajpedzkiego do Rzeszy Niemieckiej, którą podpisał kanclerz Hitler na pokładzie pancernika „Deutschland“ w dn. 23 marca rb. W myśl tej ustawy, wchodzącej w życie z dn. 22 marca, kraj kłajpedzki jest częścią składową Rzeszy Niemieckiej. Kraj kłajpedzki zostaje wcielony do Prus, a administracyjnie należeć będzie do prowincji Prus Wschodnich. Mieszkańcy kraju kłajpedzkiego, którzy w dn. 30 czerwca do 30 lipca posiadali obywatelstwo niemieckie i utracili je w tym dniu oderwania kraju kłajpedzkiego od Rzeszy, na mocy niniejszej ustawy otrzymują z powrotem obywatelstwo niemieckie automatycznie, jeśli w dn. 22 marca 1939 r. zamieszkiwali na obszarze kraju kłajpedzkiego lub też na obszarze Rzeszy. W kraju kłajpedzkim z dniem 1 maja 1939 r. wprowadzone zostanie ustawodawstwo Rzeszy i krajowe prawo pruskie. Władzą centralną dla spraw związanych z przyłączeniem kraju kłajpedzkiego jest minister spraw wewn.

Jak Niemcy zaczynają gospodarować w Kłajpedzie

Osadzono w więzieniu w Kłajpedzie nową partię działaczy litewskich, wśród których znajdują się: poseł do Sejmiku Borchert, naczelny redaktor dziennika „Vakarai“ (Zachód) Rastenis, b. dyrektor portu Śleżys i wielu innych.

KOWNO. (PAT.) Elta donosi, że litewski komisarz dla przekazania majątku litewskiego w Kłajpedzie Niemcom, dyr. Norkajtis, nawiązał kontakt z komisarzem niemieckim Bertulaitem.

Na konferencji komisarzy ustalono, że pozwolenia na wyjazd otrzymają wszyscy urzędnicy litewscy według spisu, jaki poda dyrektor Norkajtis. Urzędnicy ci będą mogli wyjechać bez przeszków ze swymi rodzinami, zabierając z sobą swój dobytek oraz po tysiąc litów. Na wywiezienie większych sum potrzebne jest osobne pozwolenie.

Wszyscy inni, nie będący urzędnikami, pragnąc opuścić kraj kłajpedzki, powinni na to otrzymać pozwolenie bądź dyrektoriatu, bądź też naszelników powiatów kłajpedzkich. Każda głowa rodziny spośród tych uchodźców ma prawo wywieźć ze sobą bez pozwolenia 10 litów.

Litwa nie odda swej ziemi bez walki

Artykuł głównodowodzącego armii litewskiej

KOWNO. (PAT.) W „Karysie“ ukazał się artykuł głównodowodzącego armii litewskiej Rasztikisa.

Gen. Rasztikis pisze: „Armia zawsze była i jest bodaj najpatriotyczniejszą organizacją w całym ciele narodu. Obrona niezależności jest naszym najważniejszym zadaniem. Dlatego też, gdy nadejdzie potrzeba obrony niezależności, w naszym gronie nie znajdzie się nikt, który by wątpił w potrzebę i celowość takiego zadania. My wiemy dobrze, że niezależność jest najdroższym skarbem narodu, którego trzeba bronić wszelkimi środkami, to jest z bronią w ręku. W tej walce jest lepiej polec z godnością, albo nawet przegrać tę wzniosłą walkę przeciwko silniejszemu nieprzyjacielowi, niż poddać się bezsilnie. Dlaczego? Dlatego, że przelanie w takiej walce krwi będzie urodzajną glebą, z której wyrosną nowe siły i nowe argumenty w walce o wolność narodu i niezależność.

Oto dlaczego nie wątpimy w naszą niepodległość i nie boimy się powiedzieć otwarcie, że, gdyby niebezpieczeństwo zagrażało naszym obecnym ziemiom, a tym samym również niepodległości naszej ojczyzny, nie oddamy naszej ziemi bez walki“.

Rasztikis apeluje w zakończeniu do społeczeństwa, by nie zwątpiło, a pod adresem żołnierzy, by w obliczu rozgrywających się wypadków byl karni i nie zapominali, że „ten nie jest godzien wolności, kto jej nie broni“.

Własna obsługa telefoniczna z Warszawy

Gestapo przeszkodziło akademii ku czci Marszałka J. Piłsudskiego w Szczecinie

Według informacji z Poznania, w Szczecinie podczas uroczystości ku czci Marszałka Piłsudskiego, urządzonej przez miejscowych Polaków, wkroczyło na salę Gestapo i rozpoczęło spisywać zgromadzonych. Uroczystość trzeba było przerwać.

Gen. Żeligowski z odczytem w Krakowie

Poseł gen. Żeligowski wygłosić ma w niedzielę odczyt w sali Starego Teatru w Krakowie. Odczyt poświęcony sytuacji wewnętrznej i zewnętrznej Polski odbędzie się pod firmą T-wa Przyjaciół Nauk w Krakowie. Na zebraniu tym wystąpić mają również posłowie: dr Putek i Sanojca.

Również i w Poznaniu w niedzielę odbędzie się zjazd, który przybierze charakter polityczny. Mianowicie Zjazd Wielkopolskiego T-wa Kółek Roln., na którym m. in. wiceprezes Str. Lud. Mikołajczyk przemawiać ma o sprawach rolnictwa pod kątem widzenia wydarzeń międzynarodowych.

OZN rozpatrywać będzie 3 projekty zmiany ordynacji wyborczej

29 marca zebrać się ma zespół OZN do spraw ordynacji wyborczej. Jak mówią, OZN posiada aż 3 projekty nowej ordynacji, na różne gusta. Poza tym zamierzane jest rozpisanie ankiety wśród nowych prawników.

Garnizon litewski w Kłajpedzie chciał się bić z Niemcami

Według informacji z Kowna, 6. pułk piechoty litewskiej, który stał garnizonem w Kłajpedzie, nie chciał wykonać rozkazu o ewakuacji. Z wielkim trudem dowództwo przekonało żołnierzy o konieczności wycofania się bez walki.

Samobójstwo działacza ukraińskiego w Huszcie

Ze Lwowa donoszą, że według informacji ukraińskich, popełnił w Huszcie samobójstwo b. min. Ukraińskiej Republ. Ludowej (Petlury) gen. Petrow, który ostatnio w czasie walk Siczy z Węgrami objął komendę oddziałów siczowych po poległym płk. Kleimpuszu.

Sprawozdania min. Urbszysa

KOWNO. (PAT.) Wczoraj z rana powrócił do Kowna minister spraw zagr. Urbszys. Na godz. 19 zostało zwołane poufne posiedzenie Sejmu litewskiego, na którym litewski minister spr. zagr. złożył sprawozdanie ze swej podróży do Berlina.

KOWNO (Pat). Wieczorem odbyło się poufne posiedzenie sejmu litewskiego, na którym, jak słychać, min. Urbszys składał sprawozdanie ze swej podróży do Berlina.

Konsulat hitlerowski w Kłajpedzie

KOWNO (Pat). Konsul litewski w Tylży Sruogaa udał się do Kłajpedy. Jak wiadomo rada ministrów postanowiła przenieść konsulat litewski z Tylży do Kłajpedy.

Litewskie uczelnie z Kłajpedy

KOWNO (Pat). „XX Amžius" donosi, że litewskie uczelnie z Kłajpedy przenoszą do Litwy. Instytut Handlowy zostanie zapewne przeniesiony do Szawii, zaś Instytut Pedagogiczny do Poniewieża. Litewski teatr państwowy zostanie przeniesiony również do Szawli.

40 fen. = 1 lt

BERLIN. (PAT.) Dr Neumann wydał zarządzenie, w którym przewidziany jest okres przejściowy dla wymiany waluty litewskiej na marki Rzeszy. Na razie ustanowiono relację 40 fenigów za lita.

ś. p.

Aniela Jabłkowska

założycielka Domów Towar. Bracia Jabłkowscy S. A.

zmarła dnia 21 marca 1939 roku.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się dn. 25 b. m., w sobotę, o godz. 10-ej rano w kaplicy kościoła św. Karola Boromeusza (na Powązkach), po czym nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz miejscowy do grobów rodzinnych. W Wilnie nabożeństwo żałobne odbędzie się tegoż dnia o godz. 10-ej w Bazylice Wileńskiej.

Cześć Jej świetlanej pamięci.

ZARZĄD, DYREKCJA I PRACOWNICY
Domów Towar. Bracia Jabłkowscy S. A.

Dziś kapitulacja Madrytu ?

LONDYN (Pat). Reuter donosi z Rzymu: Wczoraj przybył do Burgos samolot z członkami madryckiego komitetu obrony.

Niezwłocznie rozpoczęto rozmowy o bezwarunkowe poddanie się. Członkowie komitetu obrony rzekomo zaproponowali niezwłoczne rozbrojenie armii, broniącej Madrytu, uznania rządu gen. Franco jako szefa państwa i naczelnego dowódcy wszystkich hiszpańskich sił zbrojnych.

LONDYN (Pat). Reuter donosi z Rzymu, iż według wiadomości, otrzymanych z Burgos, wejście wojsk narodowych do Madrytu jest przewidziane na dzień dzisiejszy.

WARSZAWA (Pat). Do godz. 1 w nocy nie otrzymano w Warszawie oficjalnego potwierdzenia wiadomości o przybyciu do Burgos parlamentariuszy z Madrytu i o zawarciu przez nich układu kapitulacyjnego z hiszpańskim rządem narodowym.

Zachód mało dotąd uczynił W sprawie zabezpieczenia pokoju Europy

PARYŻ (Pat). Dziennik „L'Homme Libre" pisze, że podpisanie układu handlowego rumuńsko - niemieckiego i załatwienie w ten sposób tej sprawy **odbiera na razie sytuacji dyplomatycznej charakter niepokojącej ostrości.** Cała uwaga kół politycznych Paryża zwrócona była na przebieg narad i pertraktacyj, podjętych przez rząd angielski w sprawie projektu deklaracji.

„Figaro" w depeszy swego korespondenta londyńskiego donosi, że w czwartek premier Chamberlain, lord Halifax i minister Bonnet podpisali protokół, potwierdzający decyzję powziętą przez oba rządy w dniu 29 stycznia co do **obrony granic Holandii i Szwajcarii,** gdyby te dwa państwa zostały zagrożone przez inwazję niemiecką.

Wreszcie „Figaro" w artykule swego redaktora naczelnego p. Romiera pisze: **Mechanizm autarkii niemieckiej nie będzie się mógł zatrzymać w sposób pokojowy, jeżeli Niemcy nie zgodzą się na ograniczenie swych ambicyj potęgi. Niemcy zaś nie zgodzą się na to NIGDY, jeżeli nie znajdą się w obliczu bardzo ciężkiego ryzyka, którego napięcie ich organizmu wewnętrznego nakaże im unikać, lecz jak dotychczas — pisze p. Romier — w celu zabezpieczenia pokoju Europy było więcej wielkich frazesów niż skutecznej polityki. Amerykanie nie zmodyfikowali dotychczas aktu o neutralności. Anglicy nie wprowadzili służby wojskowej, a Italii nie postawiono istotnych zapytań, które powinny były być jej postawione.**

Stany Zjedn. przeciw „międzynarodowemu bezprawiu"

WASZYNGTON (Pat). Sekretarz stanu Hull, który powrócił z urlopu spędzonego na Florydzie opublikował komunikat potępiający ostatnie posunięcie Niemiec.

„Wydarzenia w Europie — oświadczył Hull — posiadają charakter poważnej groźby dla pokoju świata. Jestem głęboko wstrząśnięty tymi nowymi objawami międzynarodowego bezprawia, które wykazują coraz wyraźniej, iż potrzebna jest śpieszna pomoc wszystkich narodów w obronie prawa i porządku oraz w dziele uzdrowienia stosunków gospodarczych. Stany Zjednoczone będą kontynuowały walkę i wzmocnią usiłowania mające na celu odbudowę pokoju w świecie w drodze popierania wszelkimi sposobami porządku prawnego i odbudowy zdrowych stosunków gospodarczych, na których pokój wyłącznie się opiera".

„Mobilizacja moralna" we Francji

PARYŻ. (PAT.) Pod wpływem utrzymującego się naprężenia w sytuacji międzynarodowej coraz wyraźniej zaznacza się odprężenie w stosunkach wewnętrznych francuskich. Premier stara się złagodzić wszelkie wewnętrzne konflikty. Objawem tej taktyki jest odezwa, jaką wystosował Daladier do pracodawców, nawołując, **„by w obecnej sytuacji, która wymaga „mobilizacji moralnej społeczeństwa", dali wyraz swej pojednawczości i przyjęli do pracy robotników, którzy zostali wydaleni za udział w strajku powszechnym 30 listopada r. ub. Państwo — zapowiedział premier — da dobry przykład i będzie przyjmować pracowników, których zwolniono za udział w strajku".**

Apel premiera Daladier wywołał pozytywne echo. Generalna konferencja przemysłu francuskiego wezwała wczoraj przemysłowców, by zastosowali się do zarządzeń premiera.

W kołach poltycznych oczekuje się, iż premier Daladier wygłosi w poniedziałek wielkie przemówienie polityczne przez radio.

Sowiety przystąpią do deklaracji francusko-angielskiej

MOSKWA (Pat). Korespondent PAT dowiaduje się ze źródeł kół oficjalnych, że rząd sowiecki udzielił przychylnej odpowiedzi na propozycję angielską przystąpienia Sowietów do wspólnej deklaracji angielsko francuskiej w sprawie sytuacji europejskiej.

Ostry protest Japonii przeciw mowom na kongresie moskiewskim

TOKIO (Pat). Wiceminister spr zagr. Sawada złożył dziś ostry protest sowieckiemu charge d'affaires w imieniu rządu japońskiego, skierowany przeciwko ostatnim wynurzeniom na kongresie partii komunistycznej w Moskwie, a dotyczącym Japonii.

Korona czeska = 10 fenigów

BERLIN. (PAT.) Dziennik Urzędowy Rzeszy ogłasza zarządzenie datowane 22 marca, ustalając na obszarze protektoratu Czech i Moraw wartość korony czeskiej na 10 fenigów.

Co Czesi mają prawo czytać

PARYŻ. (PAT.) Havas donosi z Pragi, że na obszarach Czech i Moraw zakazano rozpowszechniania wszystkich dzienników zagranicznych, z wyjątkiem niemieckich i włoskich.

Podatki z góry będą pobierane w Rzeszy

BERLIN (Pat). Opublikowano „nowy plan finansowy", polegający na pobraniu na rzecz skarbu państwa od przemysłu i handlu zaliczek na poczet przyszłych podatków. W tym celu zastosowano wypuszczone specjalne bezprocentowe bony. Plan przewiduje, iż pożyczki wewnętrzne będą emitowane w Niemczech. Jedynie w wyjątkowych wypadkach, zaś finansowanie potrzeb wojskowych i przemysłowych Trzeciej Rzeszy będzie zabezpieczone przez wspomniane bony podatkowe.

20 osób zasypanych przez lawinę

TULUZA. (PAT.) Spadła lawina w dolinie potoku Arties, gdzie budowana jest obecnie elektrownia wodna. W pobliżu jeziora Isour, położonego na wysokości 1600 m nad poziomem morza lawina zasypała budujący się barak wraz z 20 robotnikami, którzy wszyscy zostali żywcem pogrzebani. W akcji ratunkowej uczestniczy 110 osób.

Proces upiora Paryża

PARYŻ. (PAT.) Prokurator zażądał dla Weidmanna kary śmierci.

W poniedziałek oczekiwane są mowy prokuratorskie w sprawie współoskarżonych Million'a, Blanc'a i Colette Tricot. Wyrok oczekiwany jest pod koniec przyszłego tygodnia.

Dwa szlaki

(Dokończenie ze str. 1)

nistycznego i mają przekonanie, że postawili na służbę „osi" Berlin — Rzym. Rychło będziemy się mogli przekonać, czy mają słuszność. Niemcy ufają, że Węgry staną się ciałem politycznym doskonale przenikliwym w ich ekspansji ku brzegom Czarnomorskim.

Wreszcie w dniu 24 marca rb dowiaduje się świat o umowie niemiecko-rumuńskiej. Szczegóły jej jeszcze znane nie są. Wszakże podane już wiadomości ogólne starczą, by się zorientować, jaką rolę wyznacza ją Niemcy Rumunii w swych planach. Rumunia dzisiejsza to terytorium obszerne, o rozległości 300 tysięcy km. kwadr., słynące z bogatych gleb i wielkiej różnolitości bogactw kopalnianych. Ma ono służyć sądząc z ogłoszonej umowy, jako dojście dla Niemców do czarnych fal pontyjskich i, jako główna podstawa aprowizacyjna Rzeszy, w podwójnym sensie: surowcowym i spożywczym. Niemcy zamierzają uprzemysłowić ten kraj swoim kapitałem, rozwijając przed wszystkim górnictwo.

Przewiduje się wydobywanie ropy naftowej, miedzi siarki i wysokowartościowych rud żelaznych z domieszką chromu i manganu, używanych do wyrobu najprzedniejszych gatunków stali. Takich właśnie rud Niemcom w ich sąsiedztwie brak.

Poza tym Niemcy noszą się z zamiarem uintensywnienia i zracjonalizowania tamtejszego rolnictwa, celem podwojenia zbiorów pszenicy i kukurydzy, oraz hodowli zwierząt domowych.

Wytwory kopalniane i rolnicze będą zapewne wywożone do Niemiec najdogodniejszą drogą: nurtem Dunaju, którego dolny bieg i ujście znajduje się właśnie na terytorium Rumunii. Projektuje się poza tym utworzenie stref wolnocłowych w portach rumuńskich, celem wywozu produktów tego kraju drogą morską do Rzeszy, oraz dostawy stamtąd artykułów przemysłowych do Rumunii.

Znamiennym jest że Rzesza bierze na siebie trud uzbrojenia i wyekwipowania armii rumuńskiej.

Z nad brzegów pontyjskich otwierają się wreszcie bezmierne horyzonty stepów Czarnomorskich ku Odessie i Krymowi. Są to dla Niemiec wizje dnia jutrzejszego, który ziścić ma potęgę ich woli i przynieść panowanie nad całą Europą niemieckiego „Herrenvolku".

A gdzież jest miejsce Polski w tym programie? Jak widzimy, obie drogi, na których rozwinął się od dni dziesięciu w siedmiomilionowych butach pochód germanizmu, otaczają nas pieściwie swymi ramionami od północy i południa, jak ośmiornica otacza nurka w głębinach oceanu. Sapienti sat....

Pocóż mają Niemcy krwawić się w ciężkich bojach z państwami Zachodu dla zdobycia kolonii afrykańskich? W ciągu dni dziesięciu bez jednego strzału rozwinęli oni a częściowo już i zabezpieczyli sobie wykonanie gigantycznego programu, który całe zlewisko Dunaju zamieni w ich kolonię europejską. A jest to kraina płynąca istotnie mlekiem i miodem dla zgłodniałych Niemców. Zgłodniałych chleba i władzy.

W. Wielhorski.

Szkodliwa pogłoska

Dotarły do nas wczoraj pogłoski opowiadane w mieście, że w Kownie onegdaj miało dojść do demonstracyj antypolskich. Uważaliśmy za stosowne sprawdzić tę wiadomość u źródła. Na telefoniczne nasze zapytanie w tej sprawie odpowiedziano:

„Wierutne kłamstwo. Odwrotnie Prasa litewska w korespondencjach z Polski poinformowała czytelników o tym, jak społeczeństwo polskie wzięło żywy udział w ostatnim smutnym wydarzeniu litewskim — utracie Kłajpedy. To nie mogło pozostać bez echa. Sympatie dla Polski w społeczeństwie litewskim wyraźnie wzrosły. Wyrazem tego jest między in. dzisiejsza prasa litewska, która podkreśla zbliżenie obu społeczeństw i dobre rokuje nadzieje dla dalszej współpracy. Wersje o jakichś manifestacjach antypolskich u nas mogą szerzyć tylko wrogowie porozumienia obu narodów. Przeciwdziałajcie temu"

Stany Zjednoczone budują 6 tys. nowych samolotów

Jak donosi „Goniec Warszawski" Stany Zjednoczone wydadzą na dodatkowe zbrojenia astronomiczną cyfrę, przeszło 2 i pół miliardów złotych.

Izba reprezentantów uchwaliła dodatkowe przedłożenia do budżetu wojskowego, akceptując budowę sześciu statków wojennych za cenę — 186.872.000 dolarów.

Dalej uchwalono kredyt 358 milionów dolarów na powiększenie sił lotniczych i budowę 6 tysięcy samolotów.

Uchwały Izby reprezentantów zostały natychmiast posłane Roosevelttowi do podpisu, by można było bez zwłoki przystąpić do wykonania nowych planów zbrojeniowych

Katastrofa samolotu pasażerskiego

BUENOS AIRES. (PAT.) Według otrzymanych tu wiadomości z Bogoty, wydarzyła się w Kolumbii tragiczna katastrofa lotnicza. Samolot pasażerski, lecący z miejscowości Barranquilla do Bogoty, spadł ze znacznej wysokości w okolicach miejscowości La Tolda, rozbijając się doszczętnie. Pilot, dwóch członków załogi i pięciu pasażerów zginęło na miejscu

Czy Sowiety będą partnerem?

Ostatnie doniosłe wydarzenia po lityczne wielkimi krokami zbliżają Europę do nowej krwawej rozgrywki

Gdzie jest punkt zapalny, od którego się ona rozpocznie i kiedy nastąpi wybuch — trudno oczywiście przewidzieć.

Europa znajduje się dziś w stanie tak silnego naprężenia nerwowego, że nie wiele trzeba dla ostatecznego przeciągnięcia struny, o czym zdaje się zapominać... lub może właśnie pamięta wódz III Rzeszy.

Nic dziwnego, że w tym stanie rzeczy zaczyna się już obliczać siły ewentualnych partnerów, a wysiłki zbrojeniowe osiągają najwyższe na pięcie.

Wczorajsza prasa przyniosła wiadomość, że Sowiety za pośrednictwem swego komisarza spraw zagr. Litwinowa, przyłączyły się do stanowiska zajętego przez Anglię i Francję nie uznających inkorporacji Czech.

Już w gorących dniach ubiegłego tygodnia nieraz zastanawiano się nad pozycją Sowietów na wypadek powikłań międzynarodowych, przy czym należy podkreślić, że wnioski, wyciągane na podstawie „antyfaszystowskiego" nastawienia komunistycznej partii były najczęściej błędne. Pogląd, jakoby w przyszłej wojnie, w której niewątpliwie głównym partnerem będzie III Rzesza Sowiety miały się zadeklarować po stronie przeciwnej, jeśli nie jest całkowicie fałszywy, to w każdym razie przyjmowany być musi z jak największą ostrożnością. Nie chodzi tu nawet o smutne doświadczenia Czechosłowacji w sprawie sudeckiej. Wystarczy przeanalizować wielką mowę Stalina na XVIII zjeździe komunistycznej partii — mowę, która pod względem politycznym zawiera zupełnie nowe i bardzo znamienne dzisiaj nuty, oraz zastanowić się nad wewnętrzną sytuacją Z S R R wytworzoną pod wpływem wypadków w środkowej Europie, aby możliwość przystąpienia ZSRR do antyniemieckiego bloku państw koalicyjnych traktować z dużą dozą sceptycyzmu

Dużą część swego przemówienia w dn. 10. III. poświęcił Stalin charakterystyce międzynarodowej sytuacji politycznej. Dzieląc wszystkie państwa na „agresorów" do których zalicza Niemcy, Włochy i Japonię, oraz neutralnych — Anglię, Francję St. Zjedn. A. P. i t.d., wbrew oczekiwaniom Stalin w najbardziej krytycznej formie ustosunkowuje się do polityki neutralności tych ostatnich, a nawet odnosi się nieodparte wrażenie, że nie Niemców czy Włochy, lecz właśnie Anglię i Francję chciałby nazwać „podpalaczami wojny" („podżigatieli wojny"). O polityce i planach tych państw mówił Stalin w sposób następujący:

„W rzeczywistości... polityka neutralności oznacza popieranie agresji rozpalanie wojny t. j. dążenie do przekształcenia jej w wojnę światową. — W polityce neutralności tkwi chęć nie przeszkadzania Japonii w uwikłaniu się w wojnę z Chinami, a jeszcze lepiej z ZSRR, Niemcom w zaobsorbowaniu się sprawami europejskimi i ewentualnością wojny z ZSRR, nawet cichego popierania tych państw, aby we wzajemnych starciach osłabiły się, a kiedy to nastąpi — wyjść na scenę ze świeżymi siłami i „w imieniu pokoju" podyktować im swoje warunki".

Krytyka jest surowa. Tym bardziej wymowne staje się zdanie poświęcone Niemcom z powodu sprawy ukraińskiej, którą prasa anglo-francuska i amerykańska, zdaniem Stalina, chciałaby rozwiązać przez przyłączenie 30 milionowej Ukrainy Sowieckiej („słona") do tzw. Karpackie, Ukrainy liczącej 700 tys. ludności („koziawka").

„Wygląda na to — mówił Stalin — że **ten podejrzany hałas miał na celu wzbudzenie nienawiści Sowietów do Niemców, zatrucie atmosfery i sprowokowanie bezpodstawnego konfliktu z Niemcami**"

Jakto, — więc w komunistycznych Sowietach trzebaby dopiero wzbudzać nienawiść do faszystowskich, antykominternowskich Niemiec, a konflikt z zaprzysiężonym wrogiem komunizmu byłby bezpodstawny?

Ano — Stalin w innym miejscu swej mowy wyjaśnia, że „pakt antykominternowski" Niemiec, Włoch i Japonii jest białymi nićmi szytą intrygą, mającą na celu odwrócenie uwagi publicznej od rzeczywistego celu agresji państw faszystowskich, którym są posiadłości lub sfery wpływów Anglii, Francji i St. Zjedn.

W przemówieniu Stalina trzeba jeszcze zwrócić uwagę na wytyczne polityki zagranicznej ZSRR na przyszłość: „Chcemy pokoju i wzmocnienia stosunków gospodarczych ze wszystkimi krajami, dopóki kraje te będą trzymać się tej samej linii postępowania wobec Sowietów i nienaruszą interesów ZSRR." — „Będziemy pomagać narodom, które się staną ofiarami agresji", będą walczyć o niepodległość swych krajów".

Oto mamy już zasadnicze elementy do wyciągnięcia wniosków jakie jest dziś i jakie być może w przyszłości stanowisko ZSRR wobec sytuacji międzynarodowej.

Polityka czy intryga Sowietów jest szyta niemniej grubymi niż przypisują to one polityce państw zachodnio-europejskich".

„Chcemy pokoju i wzmocnienia stosunków gospodarczych ze wszystkimi krajami" — to ukłon w stronę faszyzmu, któremu sowiecka nafta i inne surowce już dotąd niejedną oddały przysługę. Nie ma między nami nienawiści, ani powodów do konfliktu—śmiało nacierajcie na Anglię i Francję, bo z naszej strony macie zapewnioną przychylną neutralność

„Będziemy pomagać narodom, które się staną ofiarami agresji" — nie bójcie się Niemiec ani Włoch bo za wami stoi obrońca sprawiedliwości — Związek Sowiecki, którego minister spraw zagranicznych już dziś sprzeciwia się inkorporacji Czech, którego bogactwa surowcowe i przemysł są gotowe służyć również i wam.

Sowiety gotowe są dziś obiecać wszystko temu — kto zdecyduje się na rozpoczęcie wojny. Czy obietnic tych dotrzymają? Zależeć to będzie tylko od siły przyszłych partnerów, którzy muszą walczyć tak długo, aby wzajemnie się wyniszczyć gospodarczo i stworzyć grunt podatny do wybuchu rewolucji.

Oto jest jedyny i najważniejszy cel obecnej polityki sowieckiej — wojna i rewolucje komunistyczne w krajach, które w wojnie tej wezmą udział.

Rząd sowiecki wprawdzie nie ma złudzeń co do zaufania do jego obietnic w krajach kapitalistycznych. Liczy jednak na wysoką temperaturę polityczną dzisiejszą Europy, która w swych obliczeniach wojennych musi uwzględniać siły Sowietów i bezwątpienia słusznie liczy na psychikę opinii publicznej, którą pragnie zahipnotyzować zapewnieniami swej pomocy.

Pozostaje jeszcze wyjaśnić dlaczego oficjalnie Sowiety deklarują się po stronie angielsko - francuskiej. Nie gra tu, rzecz jasna, roli, kwestia sympatii ani tradycji koalicyjnych. Poprostu rząd sowiecki rozumie, że brak konsolidacji wewnętrznej i nieufność między państwami demokratycznymi stwarzają bardziej dogodną atmosferę przenikania wpływów komunistycznych niż w państwach totalnych.

Sowiety nie są przygotowane do czynnego udziału w wojnie ani pod względem politycznym czy społecznym, ani tymbardziej gospodarczym Nie należy jednak zapominać, że to co się dziś dzieje w Europie jest wodą na młyn wewnętrznej sytuacji w ZSRR w kierunku obudzenia patriotyzmu i wzmocnienia zaufania do własnego rządu. Daje to Sowietom w obecnym momencie dużo swobody w układaniu i realizowaniu ich intryg na forum międzynarodowym.

Czy Sowiety będą wobec tego partnerem w przyszłej rozgrywce? Z wyjątkiem wypadku naruszenia ich granic z pewnością nie.

Będą kibicem i to kibicem nieuczciwym, który korzystając ze zmęczenia i nieuwagi graczy zechce całą wygraną ściągnąć do własnej kieszeni.

E. M.

Nożycami przez prasę

DWIE OCENY.

„Czas" i „Kurjer Poranny" zamieściły dwie dość różne oceny naszej rzeczywistości dzisiejszej. Podczas kiedy „Kurjer Poranny" utrzymuje, że konsolidacja stała się już faktem dokonanym, „Czas" jest zdania, że dopiero trzeba ją robić.

„Spokój Polski nie oznacza bynajmniej bierności"

pisze „K. Poranny".

Spokój zresztą w naszym rozumieniu nie oznacza bierności. Spokój musi być czynny, stanowi on bowiem niezbędną atmosferę dla wzmagania maksymalnego wysiłku społeczeństwa. Spokój jest następstwem zaufania, jakie ma naród w siły swego państwa, w słuszność jego wytycznych moralnych oraz faktycznych.

Możemy być spokojni, bo nie żyliśmy złudzeniami, zakłamaniem i samooszukiwaniem. Polityka polska nie łudziła siebie ani innych. Ze strony najwyższych naszych autorytetów nie padały słowa, usypiające czujność społeczeństwa, skłaniające je do bierności i naiwnej gnuśności. Przeciwnie, kierownicy naszej nawy państwowej nie przestawali od szeregu lat wskazywać, że narody przeżywają obecnie okres wielkich prób i wielkich doświadczeń, że należy dlatego wzmagać zharmonizowany wysiłek społeczeństwa, że trzeba gruntownie przetworzyć nasze życie wewnętrzne, uczynić je zdatnym do najwyższego napięcia energii, wyprowadzić je z marazmu i rozbicia.

„Opozycja nie sięga po władzę, ale pragnie równouprawnienia"

pisze „Czas".

Zdaje sobie społeczeństwo dokładnie sprawy z tego, że od dawna jesteśmy w porządku pod względem wojskowym i wie, że na tym niesłychanie ważnym polu realizuje się wszystko, co jest w naszej mocy. Jest wdzięczne za to kierownikom naszej siły zbrojnej i dumne z ich pracy i osiągnięć.

Ale to samo społeczeństwo wie doskonale, jak daleko nam do ideału, jeśli idzie o nasze życie wewnętrzne, wie, jak w walce politycznej się niepotrzebnie wyniszcza nasz organizm, ma uczucie że jest odsunięte od udziału i odpowiedzialności za losy państwa, mimo, ze raz po razu daje dowody dużej dyscypliny politycznej i zrozumienia zasad naszej racji państwowej.

Mamy wrażenie, że żadne nawet z najbardziej nieprzejednanych i zacietrzewionych ugrupowań politycznych nie myśli sięgać obecnie po ośrodki władzy w Polsce i nie o to w obecnej chwili chodzi, lecz o taki poziom i układ stosunków wewnętrzno-politycznych, który by nie odsuwał nikogo od pracy i wpływów na losy państwa, nie tworzył przywilejów dla osób i zespołów, które są wysoce niepopularne i nie znajdują naturalnego oparcia w społeczeństwie.

Oba te głosy nie poruszają rzeczy, zdaniem naszym, najważniejszej, tj. potrzeby odmłodzenia aparatu zarówno metod jak i ludzi w naszym organizmie państwowym i społecznym. Wicepremier Kwiatkowski osiągnął cuda „Stalowej Woli" przy pomocy dobrych speców, młodych inżynierów i młodych robotników. Czy to nie najlepsza wskazówka dla dziedzin pozostałych?

„DZIENNIK POZNAŃSKI" W OBRONIE STANISŁAWA MACKIEWICZA

„Dziennik Poznański" w artykule wstępnym ujemnie ocenia fakt osadzenia w Berezie Stanisława Mackiewicza.

Sami mieliśmy coprawda ostatnio największe zastrzeżenie co do działalności prasowej wybitnego publicysty wileńskiego, ale zastrzeżenia te dotyczyły raczej jego artykułów, krytykujących w sposób bezwzględny i niesłuszny naszą politykę zagraniczną, niemniej uważamy, że zrzeszone dziennikarstwo winno zająć wyraźne stanowisko, wypowiadające się przeciw takiej formie represji, jaką zastosowano wobec redaktora Mackiewicza.

BŁĘDY POLITYKI LITEWSKIEJ.

„Kurjer Warszawski" omawiając zagadnienie Kłajpedy, podkreśla przemiany zachodzące.

Znaczna część społeczeństwa litewskiego zeszła dzisiaj z tej drogi, która okazała się dla samej Litwy bardzo szkodliwa. Utrudniała prowadzenie polityki bałtyckiej w szerszej płaszczyźnie i ze skutecznymi wynikami. Stawiała Litwę ciągle w zależności to od Rosji sowieckiej, to od Niemiec i wytwarzała sytuację w której przedstawiciel tego czy owego mocarstwa w Kownie odgrywał rolę bardzo wpływową.

Trzeba dodać, że polityka Polski nad Bałtykiem powinna być stanowczą i nie bojaźliwą, jeżeli chce ten stan rzeczy ustalić. I.

Neminem captivabimus nisi iure victum

My Polacy dumni jesteśmy, że ta wspaniała zasada prawna zatryumfowała już u nas w wieku XV. Niestety, nie zawsze umieliśmy uszanować ją w całej rozciągłości. Prawo nie zawsze stało na straży wolności i należycie chroniło nas od samowoli i dlatego przez sto kilkadziesiąt lat byliśmy przedmiotem obcego bezprawia, co niestety, obniżyło niezmiernie w społeczeństwie naszym kulturę prawną.

To też dzisiaj pragniemy gorąco by odrodzona Ojczyzna nie popełniała starych błędów i by lex dura, sed lex nie tylko zapewniało nam maksimum wolności, lecz chroniło nas przed samowolą jednostek hamując nasze niekiedy wybujałe indywidualności.

Jesteśmy więc za surowymi rygorami prawa zwłaszcza w czasach tak poważnych jak obecne. Ale muszą to być rygory prawa a nie dowolność postępowania administracji, nawet najwyższej. Te refleksje nasuwają się nam na skutek osadzenia redaktora Mackiewicza w Berezie. Nie będziemy dziś poddawali krytyce jego działalności publicystycznej, gdyż nie może on nam odpowiedzieć, a nie jest w naszym zwyczaju napadać na bezbronnego przeciwnika. Dyskusję podejmiemy po jego powrocie do Wilna. Dziś pragniemy tylko pozytywnie stwierdzić, że wbrew opinii ulicy, zdaniem naszym, dotychczas Polska zawdzięcza ministrowi Beckowi bardzo wiele. A przede wszystkim to, że burzę, która przed laty nadchodziła na nas od zachodu potrafił on skierować na południe i że jeżeli nawet kiedyś wiatr się znowu skieruje ku naszym granicom, to huragan spadnie na Polskę w jakżeż odmiennych warunkach, niżby to nastąpiło przed rokiem lub paru laty. Wtedy napaść na Polskę przyjęta by była przez cały Zachód jako rzecz nieunikniona, i niktby nam wówczas z pomocą nie pośpieszył, odetchnięto by tylko z ulgą, że Niemcy odnalazły znowu swój odwieczny kierunek ekspansji. Dzisiaj nie ulega już najmniejszej wątpliwości, że gdyby napaść taka (w możliwość, której zresztą nie wierzę i nie mogę wierzyć) miała miejsce, Francja i Anglia we własnym interesie ruszyłyby nam na pomoc i wybuchłaby wojna światowa — wyników której nikt zgóry przewidzieć nie może. I to niewątpliwie powstrzymuje niejednego męża stanu od zbytśmiałych posunięć, tymbardziej, że rok ubiegły był również lekcją i dla narodu polskiego, jak w takich wypadkach postępować nie należy. Oczywista w tych ciężkich zmaganiach ostatniego roku, gdy często wszystko i wszyscy zawodzą, gdy stara zasada pacta sunt servanda otrzymać winna brzmienie — pacta non sunt servanda, niewątpliwie ministrowi Beckowi mogło się nie jedno nie udać, tak jak nie udało się Chamberlainowi i Halifaxowi, Daladierowi i Bonnetowi, chociaż posiadają oni daleko większe zasoby materialne i niewątpliwie wyższy potencjał wojenny niż Polska

To też ostrą krytykę polityki ministra Becka uważam w chwili obecnej za przedwczesną a nawet szkodliwą, gdyż w groźnych dniach ostatnich budzi ona zwątpienie i podejrzenia, które osłabiają naszą spójność wewnętrzną i rozpraszają myśli i uczucia Polaków, które w chwili obecnej winny być skierowane ku jednemu: gotowości ofiary dla wywalczenia zwycięstwa. Ale właśnie dlatego jesteśmy zdania, że osadzenie red. Mackiewicza w Berezie jest nie wskazane. Jeśli rząd oceniał działalność jego jako szkodliwą miał przecież pełną możność zwalczania go w drodze sądowej. Wszak w końcu 1938 roku, tuż przed zwołaniem nowego Sejmu i Senatu ogłoszone zostały dwa dekrety: dekret o ochronie Rzeczypospolitej i dekret prasowy Dają one olbrzymią władzę w ręce administracji właśnie jeżeli chodzi o prasę. Przecież praktycznie sprawne władze bezpieczeństwa mogą dziś uniemożliwić przez konfiskaty ukazywanie się pisma, a to ostatnie po trzykrotnej konfiskacie może być zamknięte. A jeżeli pomimo to działalność czyja publicystyczna wydaje się szkodliwa dla państwa, to arykuł 11 dekretu o ochronie Rzeczypospolitej pozwala pociągnąć winnego do odpowiedzialności i przewiduje surową karę, bo aż 2-letnie więzienie. Przecież na straży tych dekretów stoi minister sprawiedliwości jako naczelny prokurator i to nie żaden „demo liberał", a znany z silnej ręki min Grabowski. Dlaczego więc nie wybrano tu drogi sądowej. Dlaczego skierowano red. Mackiewicza do Berezy, która słusznie czy nie słusznie jest uważana jako obóz, gdzie się miażdży charaktery, jako miejsce odosobnienia, gdzie się poniewiera godność ludzką.

Powiedzą mi na to, że nasze sądy są zbyt liberalne, że sprawy takiej nie można powierzać ich rozpoznaniu. Zbyt jednak wielki szacunek mam dla niezawisłych sumień sędziowskich i zbyt głęboko wierzę, że sędziowie nasi są przede wszystkim ożywieni głęboką troską o dobro państwa bym mógł przypuszczać, że w tej przełomowej chwili dziejowej, zdobędą się oni na pobłażliwość wobec tych, którym udowodnione zostanie szkodzenie interesom państwa.

A wreszcie wyłączanie pewnych przestępstw z pod postępowania sądowego i kierowanie ich na drogę administracyjną, to niebezpieczny precedens, tak jak niebezpieczne jest zawsze tworzenie ustaw wyłącznie ad usum delfini.

Przecież b. premier Kozłowski, gdy wydawał dekret o Berezie, nie przypuszczał nigdy, że z instytucji przezeń stworzonej korzystać będzie jego przyjaciel polityczny i redaktor pisma, w którym umieszcza swe artykuły, tak jak tworząc ucho igielne w ordynacji wyborczej płk. Sławek nie przypuszczał, że obróci się ona przeciw niemu i wykluczy go pomimo jego wielkich zasług dla Polski od czynnego udziału w naszym życiu politycznym.

Wydaje się, że największą mądrością męża stanu zarówno przy stanowieniu ustaw jak i ich wykonywaniu jest myślenie o tym, jakby ustawy te były stosowane przez jego wrogów politycznych.

I dlatego pragnąłbym gorąco, by sprawa oskarżenia redaktora Mackiewicza o nadużycie wolności słowa na szkodę państwa skierowana została na drogę sądową i została załatwiona w całym majestacie prawa i sprawiedliwości. Chodzi tu niewątpliwie o jeden z najwybitniejszych talentów publicystycznych w Polsce.

Witold Staniewicz.

DOPISEK REDAKCJI.

W sprawie wysłania do Berezy Stanisława Mackiewicza Redakcja otrzymała również artykuł od prof St. Swianiewicza. Artykułu tego jednak nie drukujemy, gdyż w swoich zasadniczych tezach pokrywa się on niemal całkowicie z powyższymi wywodami p. profesora Staniewicza. Prof. Swianiewicz również wskazuje na konieczność skierowania sprawy red. Mackiewicza na drogę normalnego postępowania prawnego Prof. Swianiewicz podkreśla jednocześnie że uważa red. Mackiewicza za jednego z najbardziej jaskrawych przedstawicieli ideologii mocarstwowej oraz za najwybitniejszy talent publicystyczny dzisiejszej Polski.

Dekoracja odznaczonych w Urzędzie Wojewódzkim

W niedzielę 26 marca 1939 r. Wojewoda Wileński Ludwik Bociański dokona ceremonii wręczenia odznak orderu „Odrodzenia Polski" i „Krzyża Zasługi' zasłużonym osobom z terenu m. Wilna i województwa wileńskiego.

Dekoracja odbędzie się o godz. 13 w Wielkiej Sali Konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego Wileńskiego (ul. Magdaleny 2)

Udekorowani zostaną:

Krzyżem Oficerskim orderu „Odrodzenia Polski" nadanym dekretem Pana Prezydenta z dnia 10 listopada 1938 r.:

Inż. Aleksander Zubelewicz — za zasługi na polu pracy społecznej;

Złotym Krzyżem Zasługi:

Inż. Władysław Gawiński, Inż. Aleksander Lewicki, Jan Madej, Antoni Piwowarski Edward Hipolit Rzeszowski — za zasługi w służbie państwowej;

Inż. Stanisław Januszewski, Edward Kopeć, Władysław Szczawiński, Leon Wołłejko, Grzegorz Kurec — za zasługi na polu pracy zawodowej;

Ignacy Bohdanowicz, Mieczysław Engel Stefania Montwiłłówna, Władysław Piasecki, Julia Aleksandra Rodziewiczowa, Józef Zmitrowicz — za zasługi na polu pracy społecznej;

Srebrnym Krzyżem Zasługi:

Regina Butrymowiczówna, Mieczysław Bajko, Józef Jaskold-Gabszewicz, Antoni Jasieniecki, Leon Kaszewski, Stanisław Kuczyński, Michał Lebecki, Barbara Maciejewiczówna, Oskar Niedobolski, Czesław Onoszko Sergiusz Soroko, Tadeusz Sikorski, Bolesław Święcicki, Janina Nekanda-Trepka, Bronisław Zagrodzki — za zasługi w służbie państwowej;

Marian Beuemnan, Władysław Bortnowski, Leon Ireneusz Chamski, Halina Cichowska, Helena Getterowa, Nikodem Grzebień Grzebieniewski, Helena Kołyszkowa, Antoni Kowalewski, Wincenty Kirkiłło-Stacewicz, Stanisław Szaniawski, Walentyna Tomaszewska, Stanisław Wagner, Wiktor Woronicz Teresa Zawiszyna, Edward Żywiecki — za zasługi na polu pracy społecznej;

Antoni Gwiazda, Piotr Jundziłł, Wanda Kossecka-Malinowska,, dr Witold Sylwanowicz — za zasługi na polu pracy społecznej i zawodowej;

Roman Ferszt, Michał Kirpsza, Antoni Namieciński — za zasługi na polu pracy zawodowej;

Agaton Rutkowski — za zasługi na polu pracy społecznej i samorządowej;

Brązowym Krzyżem Zasługi:

Maria Abrasonisówna, JózefBogdziewicz Ludwik Kuncewicz, Helena Psztyngowa, Władysław Rodowicz — za zasługi w służbie państwowej;

Antoni Bebko, Jan Ciesiun, Ludwik Łodziński, Józef Subocz, Kazimiera Trościankowa — za zasługi na polu pracy społecznej;

Jan Duduć, Wincenty Duduć, Jerzy Kozłowski, Wacław Mikucki, Feliks Rusiecki, Stanisław Sinkiewicz, Aleksander Taraszkiewicz Stanisław Zdaniukiewicz, Paweł Zwirkiewicz — za zasługi na polu pracy społecznej i zawodowej;

Romuald Czerwiński, Aleksander Lachowicz, Mieczysław Żukowski (po raz drugi) — za zasługi na polu pracy zawodowej;

Kazimierz Tomaszewicz — za zasługi na polu pracy społecznej i samorządowej;

Józef Błażewicz, Edward Dzierbun, Piotr Gackiewicz, Władysław Hansz, Franciszek Jurszo, Piotr Kot (po raz drugi), Władysław Morozowski, Adam Sawłowicz, Adam Tupko — za zasługi na polu podniesienia stanu sanitarno-porządkowego;

Albin Jarmoc — za zasługi na polu wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego.

Anioł pokoju

Onegdaj została odsłonięta w Pradze bronzowa „statua wolności" dłuta znanego czeskiego rzeźbiarza Hachy U stóp pomnika zostanie wyryty napis: „Dążeniem moim jest utrzymanie pokoju w Europie".

Kącik prawny

Testament prywatny

Każdy może rozporządzać swoim majątkiem na wypadek śmierci czyli sporządzić testament.

Testamenty rozróżniamy notarialne i prywatne.

Testament notarialny sporządza notariusz, prywatny zaś testator w całości własnoręcznie lub inna osoba ze słów testatora, w obu wypadkach musi on być podpisany przez testatora lub na jego prośbę przez osobę trzecią. Podpis winien zawierać imię, imię ojca, nazwisko oraz godność testatora.

Testament prywatny winien być sporządzony w miejscu pobytu testatora, co nie odnosi się do testamentu pisanego przez osobę trzecią (orz. S. N. 185/29)

Testament może być napisany na papierze wszelkiego formatu i wielkości, lecz ażeby tylko składał się z dwóch równych połówek i stanowił arkusz. Testament napisany na kilku arkuszach winien być podpisany (parafowany) na każdym arkuszu przez testatora lub osobę, która testament zamiast testatora podpisała, lub przez wszystkich świadków, którzy testament podpisali, jeżeli zostali do tego przez testatora w testamencie upoważnieni. Błędy pisarskie, skrobania i poprawki powinne być omówione przed podpisaniem testamentu.

Testament prywatny powinien być podpisany: 1) jeżeli jest napisany i podpisany osobiście przez testatora — przez 2 świadków; 2) jeżeli jest tylko podpisany przez testatora przez 3 świadków albo przynajmniej 2 świadków, jeżeli w tej liczbie znajduje się i spowiednik testatora, ponadto przez piszącego testament; 3) jeżeli osoba trzecia podpisuje testament za testatora, to oprócz niej testament podpisać powinno i 3 świadków. Osoba już raz podpisana na testamencie w jednym charakterze nie może podpisać się na tym samym testamencie w innym charakterze.

Świadkami przy testamencie nie mogą być:

1) Osoby na których rzecz sporządzono testament;

2) Krewni tych osób aż do 4 stopnia i powinowaci ich do 3 stopnia, jeżeli testament całkowicie lub chociażby w części nawet, sporządza się nie na rzecz spadkobierców bezpośrednich;

3) Wyznaczeni w testamencie wykonawcy jego i opiekunowie;

4) Osoby, które z mocy ustawy same nie mają prawa sporządzać testamentu;

5) Wszyscy ci, którzy w myśl ogólnych przepisów prawa nie mogą być świadkami w sprawach cywilnych.

Świadkami nie mogą być i niepiśmienni (orz. S. C. 45/89 i 288/72, całkiem słusznie, gdyż nie mogą sami podpisać testamentu; obecnie niektórzy prawnicy twierdzą, że świadkami mogą być i niepiśmienni.

Testament prywatny może być przechowywany u testatora, bądź oddany na przechowanie innej osobie lub natariuszowi.

Sprawę powyższą normuje I. X. cz. 1, art. 1045—1058. S

Kto podrobił weksel?

Jakież zdziwienie ogarnęło p. Abrama Szymielewicza, gdy pewnego dnia otrzymał z Banku Kupców i Przemysłowców w Wilnie zawiadomienie, że ma wykupić weksel na sumę 175 złotych!

Odbiorca nieprzyjemnego zawiadomienia opanował się jednak szybko i — używając popularnego zwrotu — udał się do głowy po rozum.

Ponieważ pamięć miał dobrą a nie przypominał sobie żadnego wystawionego przez siebie weksla na 175 zł, wybrał się do notariusza z... grafologiem. Przeprowadzono na miejscu odpowiednie doświadczenie, które wykazało, że — ku wielkiej uldze p. Szymielewicza — podpis był podrobiony.

Kto weksel sfałszował, nie wiadomo. *(Zb).*

Nowe plany Niemiec

Małe państwa z koloniami na „rozkładzie"

Zglajszaltowane przez cenzurę niemiecką praskie „Narodni Listy" twierdzą, że na tym się nie zakończy „nowy porządek w Europie" do jakiego Rzesza niemiecka dąży. Według tego pisma Niemcy myślą nie o koloniach zamorskich, lecz o małych państwach europejskich, posiadających posiadłości kolonialne. (Czyżby mowa i Holandii i Belgii?). Ponieważ ani Anglia, ani Francja nie będą mogły przeszkodzić Niemcom w utworzeniu tego „nowego porządku w Europie", więc trzeba się liczyć — piszą „Narodni Listy" — z powodzeniem tej akcji niemieckiej.

Dziś mistrzostwa bokserskie Polski

Dziś o godz. 21 w kinie „Mars" rozpoczną się indywidualne eliminacyjne zawody bokserskie o mistrzostwo Polski. O zawodach tych pisaliśmy już sporo. Dziś ograniczamy się do kilku informacji.

W wadze lekkiej obok doskonałego Kowalskiego walczyć będzie również Woźniakiewicz.

Skład komisji sędziowskiej przedstawia się następująco: Derda Bolc. Kontrym, Tędzik i Hołownia.

Finały odbędą się jutro o godz. 11 min. 30. Losowanie zawodników dziś przed zawodami. Nie możemy więc jeszcze ustalić czy Lendzinowi wypadnie dzisiaj walczyć z Rotholcem czy też jutro.

W każdym bądź razie udział czołowych zawodników w tegorocznej eliminacji zapowiada, że zawody będą rzeczywiście ciekawe.

Łomowski kandydatem na mistrza

Jeden z czołowych miotaczy polskich Łomowski z Wilna otrzymał powołanie do Warszawy, gdzie od 27 bm. odbywać się będzie przedolimpijski obóz dla miotaczy.

Jednocześnie zaznaczamy, że na obozie biegaczy w Poznaniu trenują dwaj znani zawodnicy: Herman — były zawodnik Ogniska i Karwowski z Grodna.

Herman z każdym tygodniem dochodzić zaczyna do coraz lepszej formy i już dzisiaj uważany jest przez znawców za jednego z najlepszych naszych biegaczy.

Liczymy, że Herman w tym sezonie odnosić będzie szereg pełnowartościowych zwycięstw w kraju i zagranicą.

Jest cały o aeroplanach...

PŁOMYK Nr 28 zawiera, pod wezwaniem ślicznego, skrzydlatego anioła z obrazu Biticellego Zwiastowanie, artykuły poważniejszej i praktycznej treści: budowanie domów tzw. u nas glinobitnych, o budownictwie i architekturze w Polsce, o straży ogniowej, powiastki i wiadomości. Parę przygód związanych ze sportem i życiem koleżeńskim, list z Paryża p. Zarembiny i parę artykulików o spółdzielczości i zwykłe szarady i zagadki.

PŁOMYCZEK jest cały o aeroplanach, lotnictwie i wrażeniach z nim związanych, są nawet łatwe modele z kartonu, samolotu i samochodu. Wierszyki i ładne, obfite ilustracje zdobią zajmującą treść numerów stanowiących każdy odrębną całość.

Na F. O. N.

23 b. m. Rada Pedagogiczna 4 Państwowego Liceum i Gimnazjum im. Elizy Orzeszkowej uchwaliła przekazać na FON 880 zł, jako dobrowolny podatek od poborów kwietniowych.

Ponadto sekretarki kancelarii i Komitetu Opieki Rodzicielskiej złożyły na ten sam cel 26 zł jako 10% swoich miesięcznych poborów.

Zbliżają się święta Wielkiej Nocy...

Zbliżają się święta Wielkiej Nocy. Dział wa bezrobotnych, tak jak i w poprzednich latach oczekuje pomocy od społeczeństwa wileńskiego.

Miejski Komitet Obywatelski Zimowej Pomocy Bezrobotnym apeluje do Wilnian aby nie skąpili datków w dniach 26 marca i 2 kwietnia i nie omijali puszek kwestarzy

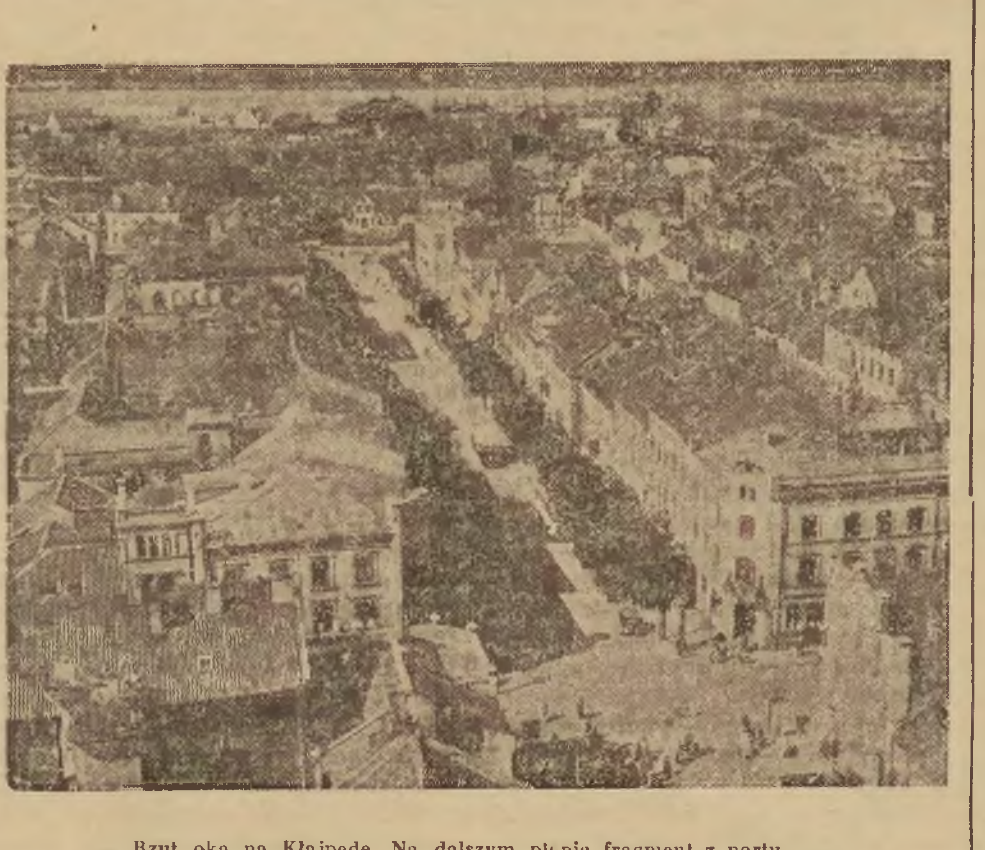
Marszałek Śmigły-Rydz powiedział: „Zdrowe, silne i dobrze wychowane dzieci — to przyszła siła obronna Państwa".

Dorożki w Wilnie

Czemu nie ustalą równej taryfy 60 gr. za kurs? Obecna 50 i 70 gr. daje powód do zatargów i jest niewygodna. Odruchowo każdy szuka tej II klasy dorożki za 50 gr. Kiną 70 groszowi. A ci 50 groszowi pod względem ekwipunku, powozu, resorów, „fartucha", konia, często nie są ani trochę gorsi od arystokratów 70 groszowych. Podciągnąć wygląd i czystość tańszych dorożek i zrównać klasy byłoby ze wszech miar wskazane.

Ostatnie chwile Kłajpedy przed wkroczeniem Niemców

Prasa litewska donosi szczegóły ostatnich chwil Kłajpedy przed wkroczeniem wojsk niemieckich. Już w przeddzień przyjęcia ultimatum o Kłajpedzie panowała atmosfera wysoce napięta. Większość Litwinów przystąpiło do ewakuacji, jednakże brakowało środków komunikacyjnych. Pociągi były przepełnione ciężarówkami, zaś i innymi środkami lokomocji rozporządzano w niedostatecznej ilości, to też były one trudno dostępne. Również ceny za środki lokomocji b. wzrosły.

Rzut oka na Kłajpedę. Na dalszym planie fragment z portu

Wychodźcy, pozostawiając swe mienie, jadą do Wielkiej Litwy *na rowerach,* lub też *piechotą.*

W mieście niezwykły ruch, jakiego dotychczas Kłajpeda nie widziała

Członkowie Ordnungdinstu i S. A. napędzają Litwinów do szybszego opuszczenia Kłajpedy, gdyż potem może być po czasie. Natomiast policja, której ilość jest znacznie zwiększona, uspakaja ludność i namawia, żeby nigdzie nie jechała, bowiem Litwa będzie posiadała prawo korzystania z portu Kłajpedzkiego i to prawo nie będzie jej odebrane. Że będą funkcjonowały instytucje litewskie, które będą potrzebowały obsługi itp. Lekcje w szkołach przerwane, również przerwały pracę niektóre przedsiębiorstwa, uzyskanie połączenia telegraficznego z Litwą, a także na terenie samej Kłajpedy niezwykle trudne, gdyż stacja telefoniczna przeciążona pracą. Większość domów w Kłajpedzie udekorowano flagami niemieckimi ze swastyką. Ciągle słychać odgłosy dzwonów w kościołach i dźwięki syren fabrycznych.

Jedną z pierwszych czynności oddziałów szturmowców i policji było zajęcie instytucji władz centralnych i litewskich organizacyj ekonomicznych, w pierwszym rzędzie fabryki „Lietuvos Eksportas". Uzbrojeni w karabiny otaczali oni te instytucje nie pozwalali nic wywozić (L. Ż.)

I. C.

Akwizytor skazany na 1 i pół roku więzienia

Wczoraj sąd okręgowy rozpoznał sprawę b. akwizytora różnych firm wydawniczych warszawskich i wileńskich księgarń. Stanisława Węglińskiego, oskarżonego o przywłaszczenie różnych sum od 2 do 100 zł. każda — ogółem do 1500 złotych na szkodę kilkudziesięciu osób, zamawiających przez niego wydawnictwa. Węgliński przyznał się do winy i został skazany na 1 i pół roku więzienia. (z.).

Ze świata kobiecego

Czujność wzmożona

Niepokój chwili dziejowej wymaga od nas wzmożonej czujności, wytężenia zdolności rozpoznawczej i czynnej postawy na wszystkich odcinkach życia narodu i państwa.

W chwili takiej wszystkie kobiety Polki wiedzą dobrze, że trzeba trwać w nieustannym pogotowiu — wiedzą też, że nie zabraknie dzielnych niewiast w żadnej ze służb pomocniczych, a i na stanowiskach kierowniczych gdy zajdzie tego potrzeba. Lecz chciałabym zwrócić uwagę na odcinek życia naszego społecznego, którego symbolem może być rolnik uprawiający swój zagon pod gradem kul, na linii przyfrontowej w czasie wojny, — na odcinek życia gospodarczego kraju, którego doniosłość jest niemniej ważna, jak wielu innych.

Przypomnijmy sobie jak pracowały kobiety Polki w czasach niewoli Nie potrzeba chyba tego opisywać — wszystkie wiemy jak to było. — Wówczas arena polityczna była najbardziej aktualną. Chodziło o zdobycie niezależności państwowej. Wymagało to wiele sił, pomysłowości, odwagi i zdecydowania. Zdobywano się na to wszystko z łatwością. Dzisiaj nie wolno nam zmniejszać tępa wysiłku, gdyż pole działania rozszerzyło się i pogłębiło. Dziś chodzi już, poza wszelkimi innymi sprawami wielkiej wagi, o zdobycie również niezależności gospodarczej.

Niezależność gospodarcza kraju, jej całkowite zdobycie, należy przede wszystkim do obowiązków kobiet-gospodyń domu-kierowniczek gospodarki rodziny, jako podstawowej komórki kraju.

I tu musimy sobie powiedzieć — tak jest, jeszcze trzeba wysiłku jeszcze przybywa ciężaru, jeszcze jedna organizacja wymaga uwagi i pracy, jeszcze jedno zebranie w tygodniu czy w miesiącu i nie ma już czasu na odpoczynek, bo sprawy społeczne stają się dziś koniecznością życiową każdego „żywego" obywatela kraju, a przede wszystkim kobiety-matki, gospodyni, pani domu, bo niezależność państwowa, w zdobyciu której tyle pomogłyśmy, wymaga od nas udziału w reorganizacji całego życia od podstaw, od najżywotniejszych, codziennych, małych na pozór spraw i czynności.

Jeśli więc chodzi o odcinek gospodarczy życia kraju naszego, trzeba z całą odpowiedzialnością za to co się mówi o tym, stwierdzić, że jest ten odcinek straszliwie zaniedbany, właśnie przez kobiety-gspodynie, panie domu. A któż może bardziej skutecznie przyczynić się do podniesienia na poziom odpowiedni, do uzdrowienia i odchwaszczenia życia gospodarczego kraju, jak nie kobiety?

Skuteczność akcji uzdrowienia gospodarczego kraju i zdobycia niezależności gospodarczej państwa, prowadzonej wysiłkiem czynników miarodajnych, ekonomistów, teoretyków, różnych izb gospodarczych, organizacji społecznych, a przede wszystkim spółdzielczych, może być oparta jedynie na oddźwięku mas narodu, a przede wszystkim na rozumnym współdziałaniu z tą akcją kobiet. Bo i cóż pomogą wszelkie rozumne i celowe zarządzenia gospodarcze, jeśli cała masa obywateli kraju będzie kulą u nogi, przez niestosowanie w życiu najelementarniejszych, niezbędnych wymagań dobrego gospodarowania.

Wiele jest do zreformowania i do przemyślenia pod tym względem — wiele do zwalczenia i do natychmiastowego zastosowania, pod groźbą ruiny gospodarczej, jeśli się nie zrobi tego natychmiast, bez najmniejszej zwłoki.

Jedną z największych może bolączek pod tym względem jest przyzwyczajenie do życia na kredyt. Dziwne zaślepienie istnieje pod tym względem w społeczeństwie kobiecym obecnie.

Przyzwyczajenie do życia na kredyt jest tak bardzo zakorzenione, że, mówiąc obrazowo, po prostu zatyka się uszy i zamyka oczy, jeśli ktokolwiek próbuje zruszyć z miejsca tę ciężką bryłę nieporozumienia życiowego. A przecież życie na kredyt — to samobójstwo gospodarcze rodziny, a przez to i kraju.

Najbardziej może niebezpiecznym jest kredyt konsumcyjny, któremu też w pierwszym rzędzie wypowiedziała walkę bezwzględną spółdzielczość i przeprowadza ją konsekwentnie i skutecznie w wielu ośrodkach swej działalności.

W walce tej napotyka spółdzielczość na tak wielki sprzeciw, szczególnie tu u nas w Wilnie, że trudno uwierzyć aż się samemu naocznie przekonać trzeba.

Gdy się mówi o spółdzielczości na licznych już teraz odczytach, pogadankach, pokazach, w rozmowach prywatnych wśród kobiet, gospodyń i w innych ośrodkach życia społecznego organizacyjnych — spotyka się wiele zrozumienia i uznania dla idei spółdzielczej, dla spółdzielczości praktycznej, dla racji bytu placówek spółdzielczych. Słyszy się zdania wypowiadane z przekonaniem, że tak jest — spółdzielczość to wielki ruch odrodzeńczy w dziedzinie gospodarczej kraju i że trzeba ten ruch „popierać". — Natomiast gdy się zachęca mówiących w ten sposób do wstąpienia do spółdzielni — następuje swego rodzaju rejterada. Pytanie dlaczego? — Bo przeszkodą do nieprzebycia okazuje się zaawansowany kredyt w najbliższym sklepiku spożywczym.

To jeszcze może nie jest rzeczą najgorszą, bo kredyt jest powszechnie zakorzeniony i stał się niejako atawizmem gospodarczym w naszych warunkach, lecz najgorszym jest stanowisko wielu skądinąd rozsądnych i dzielnych kobiet, a nawet czynnych pracowniczek społecznych, że nie mają ochoty dołożyć starań, zdobyć się na wysiłek, ażeby już *zacząć* likwidować ten kredyt, którego zabójcze skutki widzą i potrzebę zmiany systemu gospodarowania już rozumieją.

Wielką pomocą w takiej zmianie jest spółdzielczość spożywcza, która, jak wyżej wspomniałam, znajduje już coraz większe zrozumienie i uznanie w społeczeństwie naszym kobiecym, lecz trzeba już raz skończyć z nieporozumieniem, że spółdzielczość trzeba „popierać". — Spółdzielczość nie jest żadną instytucją dobroczynną. Dobroczynny wpływ spółdzielczości może być skutecznym jedynie wówczas gdy stajemy się spółdzielcami, czynnymi pracownikami w przetwarzaniu warunków niedorzecznej dotychczas organizacji gospodarstw wielu naszych rodzin. Nie możemy oczekiwać, że jacyś dobroczyńcy ludzkości założą dla nas spółdzielnie, a my będziemy „popierać" ich w ich poczynaniach. — Sami dla siebie i dla dobra naszych rodzin i dla dobra kraju musimy to zrobić. A i spółdzielnia, jak mówi St. Thugutt, „nie jest żadnym dowcipnym wynalazkiem, który daje ludziom korzyść po zapisaniu się na członków, tak jak automat wyrzuca czekoladki po wrzuceniu odpowiedniej monety — spółdzielnia, jak sama nazwa wskazuje, jest wspólnym działaniem" — i dalej — „Spółdzielczość dąży do poprawy bytu gospodarczego swych członków.

To dążenie do poprawy bytu nie ma nic wspólnego z dobroczynnością. — Spółdzielczość z małych i słabych sił buduje wielką siłę zbiorową, organizuje je na podstawie wzajemnej pomocy. — To jest coś więcej niż jałmużna, która poniża człowieka".

Istotnie, tak mało wiemy o tem co może nas wyprowadzić ze stanu zacofania gospodarczego. A wiedzieć trzeba, szukać właściwego wyjścia z trudnej sytuacji gospodarczej naszych gospodarstw domowych, trzeba wysiłku dla wydobycia się z niewoli gospodarczej spowodowanej życiem na kredyt A gdy to wszystko zrobimy, zostanie spełnione zadanie kobiety Polki na polu gospodarczym kraju, jak niegdyś spełnione zostało na polu politycznym.

Dla zdobycia właściwego uświadomienia w tym kierunku — wzmóżmy czujność.

St. R.

Echo z Rossy

...A księżyc ostrzy miecze lśniące,
mieczami czarnej płyty sięga
i każe podnieść ostrz tysiące
przysięgać!

Może tu niebo w łunach stanie,
kopyta zdepczą ziemię polną —
macie pamiętać rozkazanie:
że wrogom Serca tknąć nie wolno!

Jak was inaczej miałem bronić,
gdy ziemia zwała mnie mogilna
gdy mi wypadły z martwej dłoni
złociste klucze miasta Wilna?

Kazałem serce tu położyć!
Żołnierze! to jest serce Wodza —
i oto co dzień — mocny Boże!
z szumiącym wiatrem tu przychodzę!

I niechby łuny szły ogromne,
jodłami w niebo dym urastał —
ja i spod ziemi się upomnę
o moje miasto, miłe miasto!

Bo mam pod płytą zimną czekać
dni, co się będą w glorie zmieniać,
aż wnuk mój przyjdzie tu z daleka
położyć rączki na kamieniu.

Rozsunął księżyc klingi lśniące,
mieczami płyty mojej sięga —
Rozkaz! Podnieście ostrz tysiące —
przysięga!

(Z cyklu „Szare kamienie śpiewają").

Eugenia Kobylińska.

Spółdzielnia Krawiecka Absolwentek Szkół Przemysłowych „Ostoja"

Pod nazwą „Ostoja" powstała w Wilnie przy ul. Biskupa Bndurskiego 4—5 spółdzielnia skupiająca absolwentki szkół przemysłowych.

„Ostoja" rozpoczęła swą pracę już jesienią uruchomiając dział krawieczyzny damskiej i dziecięcej.

Dzięki odpowiednim kwalifikacjom i przygotowaniu całego zespołu do pracy, „Ostoja" zaczyna cieszyć się zaufaniem i zdobywa coraz więcej klienteli.

Każda pani może spokojnie powierzyć wykonanie pracy, gdyż staranność i punktualność cechuje zatrudniony zespół.

„Ostoja" służy również, całkiem bezpłatnie poradą w doborze materiałów, kolorów oraz fasonów.

Posiada najmodniejsze i wykwintne żurnale.

Ze względu na bliski sezon wiosenny pracownia przygotowuje szereg modeli, jak to: kompletów sportowych, tenisowych, plażowych, pyjam itp. W projekcie jest również zorganizowanie pokazu ubiorów letnich.

„KOLUMNA" ukazuje się dziś w zmniejszonych rozmiarach z przyczyn od redakcji niezależnych i z powodu nadmiaru materiału politycznego.

Komunikaty Ligi Kooperatystek

Starania Ligi Kooperatystek zmierzają nieustannie w kierunku propagandy spółdzielczości, jako czynnika uspołeczniającego nasze stosunki gospodarcze. Obecnie zwracamy się do wszystkich kobiet-gospodyń domu z apelem — twórzmy placówki spółdzielcze. Jest to konieczne jeśli chcemy być czynnikiem twórczym społecznie i zdobyć niezależność gospodarczą naszych domów. W Wilnie istnieje Spółdzielnia Powszechna — stańmy się coprędzej jej członkami, bo jedynie wówczas gdy wszystkie, a przynajmniej wiele z nas będziemy spółdzielczyniami, członkiniami spółdzielni — spełni ona właściwe zadanie jako placówka nasza budująca twórczo nasz byt gospodarczy.

*

W dniu 25 bm. w sobotę odbędzie się pokaz produkcji spółdzielczej w sklepie spółdzielni powszechnej na Zarzeczu 30 o godz. 10. — Pokaz przeprowadzi przedstawicielka Ligi Kooperatystek.

*

W dniu 30 bm. we czwartek odbędzie się też pokaz podobny w sklepie spółdzielczym na Zwierzyńcu (róg ul. Litewskiej).

*

W dniu 28 bm., dzięki uprzejmości p dyrektorki Liceum Gospodarczego ZPOK odbędzie się pokaz produkcji spółdzielczej w ramach pokazu gospodarczego Liceum Gospodarczego.

*

W dniu 31 bm. odbędzie się zebranie ogólne Koła wil. Ligi Kooperatystek. Na zebranie to uprzejmie zapraszamy wszystkie Panie sympatyczki ruchu spółdzielczego i idei spółdzielczej realizowanej w czynie pracy codziennej.

Zebranie odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia „Służba Obywatelska", ul. Biskupa Bandurskiego 4, o godz. 18.

Zarząd Komitetu Zblokow. Org. Kobiecych wyraża gorący prostest przeciwko kazaniu księdza Mościckiego, wygłoszonemu w dniu Imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego na uroczystym nabożeństwie w Bazylice, uważając, że zniewagą są nie tylko słowa, nie tylko tendencje w nich ukryte ale i przemilczenie Imienia Wielkiego Marszałka.

Zarząd Kom. Zblok. Org. Kob.

KRONIKA

— **Akademia w dn. 19 marca w „Zniczu".** 19 marca o godz. 11.30 w kinie „Znicz" odbyła się Akademia polsko-węgierska staraniem Zblokowanych Organizacyj Kobiecych. Na akademii było koło tysiąca osób, a wszyscy wyszli z pięknym wspomnieniem przeżytej wspólnie podniosłej chwili.

Na Akademię złożyły się: 1) przemówienie o Marszałku Józefie Piłsudskim p. Stefanii Jarosińskiej, 2) film z zajęcia Zaolzia przez Polaków i Rusi Przykarpackiej przez Węgrów oraz migawki z życia wsi węgierskiej. P. Kwiatkowski przedstawił też zarys stosunków polsko-węgierskich. Akademia bezwzględnie należała do udanych, co zawdzięczamy przede wszystkim wielkiej pracy włożonej przez p. Jarosińską.

Niniejszym składamy jej serdeczne podziękowanie, jak i wszystkim którzy z takim pietyzmem przyczynili się do uświetnienia Akademii ku czci Marszałka: P. dyr. Głazkowi i Rodzinie kolejowej — Bóg zapłać!

— **Sprawozdanie z kursu poświęconego sprawom emigracji sezonowej do Łotwy i Estonii.** Staraniem Zarządu Zrzeszenia Wojew. ZPOK przy współpracy Izby Rolniczej w dn. 17—18 marca odbył się dwudniowy kurs poświęcony sprawom emigracji sezonowej na Łotwę i Estonię. Na kurs przyjechały delegatki Zrzeszeń Powiatowych ZPOK oraz delegatki innych organizacyj.

Podczas kursu były wygłoszone informacyjne referaty, przyjęte przez słuchaczy z ogromnym zaciekawieniem. O „Znaczeniu emigracji dla Polski" mówiła p. M. Śmigielska, człon. Zarządu Głównego w Warszawie. Pp. Inspektorowie Izby Rolniczej omawiali kwestię dokształcania się emigrantów i wykorzystania ich pobytu na Łotwie i w Estonii dla podniesienia rolnictwa we własnych gospodarstwach.

P. dr Kopeć mówił o emigracji sezonowej i dawał wskazówki jak należy przygotowywać robotników wyjeżdżających za granicę. P. Żaba, przedstawiciel PKO mówił o oszczędności i racjonalnym wydawaniu zarobionych pieniędzy. Zarząd Zrzeszenia Wojew. wydał ulotki w ilości 5.000 sztuk, które panie delegatki zabrały w celu rozdania wyjeżdżającym na emigrację robotnikom.

Czwartek Z. P. O. K.

W najbliższy czwartek dnia 30 marca o godz. 7 wieczorem (Jagiellońska 3/5—3) czeka nasze członkinie i gości niezwykła atrakcja. Pani Walentyna Aleksandrowicz, artystka teatru na Pohulance odczyta swoje słuchowiska oparte na motywach feministycznych.

Tytuły utworów następujące: 1) Spowiedź, 2) Babskie historie.

Baczność! Proszę nie przeoczyć tej okazji. Prosimy o punktualność!

Czy w Pińsku wreszcie powstanie port handlowy?

W związku z przebudową kanału Królewskiego i usprawnieniem komunikacji wodnej z basenem Wisły, staje się aktualną sprawa rozbudowy portu handlowego w Pińsku.

Pińsk, jeden z najważniejszych w kraju portów śródlądowych, dotychczas nie posiada właściwych urządzeń portowych, ani też portu w pełnym tego słowa znaczeniu.

Zimą i wczesną wiosną można widzieć na Wybrzeżu Legionów szereg wyciągniętych z wody, remontowanych parostatków. Przed wojną była w Pińsku stocznia O'Brien-Lacy, która przeprowadzała roboty tego rodzaju. Obecnie na jej miejscu stoją pawilony Jarmarku Poleskiego.

Większość statków zimuje tam, gdzie przychwyciły ich pierwsze okowy zimy. Narażone są na ewentualne zgniecenie lub uszkodzenie przez ruszające lody.

Z otwarciem komunikacji wodnej z Powiślem, należy spodziewać się wzmożonego ruchu towarowego. W obecnych warunkach trudno byłoby uskutecznić zwykły przeładunek gdyż niema ani placów, ani komór towarowych, ani tymczasowej nawet przechowalni. Te względy skłoniły Zarząd Miejski do zaprojektowania rozbudowy, właściwie budowy portu handlowego w Pińsku.

Obecnie dokonane już są prace pomiarowe terenów majątku i wsi Albrechtowo w celu włączenia ich do obszaru miejskiego. Na tych obszarach przewidziana jest budowa urządzeń portowych i zimowiska dla taboru rzecznego. Tam również ma się przenieść Państwowy Zarząd Wodny. Ponadto tereny portowe będą połączone bocznicą z linią kolejową Brześć—Łuniniec, przy czym nie wykluczona jest możliwość budowy drugiej w mieście stacji — Pińsk 2, ogniskującej ruch towarowy miasta tym bardziej, że w tej właśnie dzielnicy ma być skoncentrowany cały przemysł i powstanie, wielka rzeźnia eksportowa z działem bekonów i innych przetworów mięsnych.

Urzeczywistnienie tego projektu odrazu stworzy pomyślną koniunkturę dla nowopowstałej dzielnicy miasta. Port przyciągnie w bezpośrednie sąsiedztwo szereg instytucyj handlowych, a co za tym idzie pewną część urzędów, wolnych zawodów itd. Znaczna niezabudowana przestrzeń między Pińskiem a Albrechtowem przekształci się na nowoczesną dzielnicę Przyszłość Pińska leży nad Piną.

Magistrat buduje gmach dla siebie

Od szeregu już lat toczy się proces, wszczęty przez Zakon Dominikanów przeciwko Zarządowi m. Wilna o zwrot bloku domów, zawartych między ulicami Wileńską, Dominikańską i ul. św. Ignacego, w którym mieszczą się biura Magistratu. Ostatnio, jak wiadomo, w Sądzie Okręgowym wyrok dla Magistratu był niepomyślny.

W związku z tym powstał projekt wybudowania na rynku Drzewnym gmachu o trzech kondygnacjach dla potrzeb wydziału administracyjnego. W gmachu tym znajdą pomieszczenia wydział administracyjny, biuro ewidencji ludności, referat wojskowy, komisja poborowa, OPL i inne biura, wchodzące w skład wydziału administracyjnego.

Budowa tego gmachu ma być rozpoczęta w ciągu bieżącego sezonu budowlanego.

Odpowiedzi Redakcji

— **P. W. K. w Równem.** Prosimy o krótkie treściwe wiadomości, a nie o referaty.

— **P. S. W. w Dziewieniszkach.** Prosimy.

— **P. A. O. w Oranach.** Sprawozdania z 18 i 19 marca spóźnione. Inne wiadomości zamieszczamy.

„Nasza Stołownia"

Hallo! Hallo! Wilnianie i Wilnianki! Przypominamy, że najsmaczniejsze obiady wydawane są w „Naszej Stołowni" (Jagiellońska 3/5—3) od godziny 13—17. Najsmaczniejsze i najtańsze! Proszę przyjść i przekonać się.

Tabela loterii

2 dzień ciągnienia 2-ej klasy 44-ej Loterii Państw.

I I II CIĄGNIENIE

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 10.000 zł. padła na nr. 19899

50.000 zł.: 151314

15.000 zł.: 111699

10.000 zł.: 61231

5.000 zł.: 16039 27643

2.000 zł. 12232

1.000 zł: 23.343 51178 86715 118836 155973

Po 500 zł.: 11279 22504 31718 69717 70324 82152 105592 108732 112295 118817 124531 130640 134901 135969 148789

250 zł.: 2227 4804 10109 16419 33313 35339 35967 37672 39285 68567 74813 100226 100737 100833 109281 110617 113508 115476 126831 123508 126820 129683 130197 137655 137754 141678 143840 145018 146469 148499 148885 153464 161039

WYGRANE PO 125 ZŁ.

395 515 900 1049 1141 1140 1826 2082 2275 2427 46 2895 3272 3533 3994 494 4319 4590 55 562 5613 6 624 7525 34 8971

10087 570 700 35 11066 311 616 719 938 12257 341 60 13194 494 59 76 790 14830 97 15718 16646 17888 18209 49 19073 847

24235 384 412 25272 445 52 99 26521 27520 28086 149 221 99 845 29781

30205 385 484 511 14 26 94 688 81963 32735 53 965 33096 490 30 5314 36077 135 95 260 710 37244 89 305 576

38344 584 39216 40362 405 30 41153 733 915 42495 43587 643 86 44114 850 45756 6194 451 849 47941 48377 458 50137 281 328 894 51422 822 53380 958 54110 449 583 677 55431 556 56155 94 57193 762 977 58121 341 676 984 59934 6006 257 785 62260 319 63546 913 64183 267 412 607 65005 676 66129 560 954 67070 228 692 779 68672 962 70375 558 71167 707 88 850 57 967 72053 300 671 842 96 73502 824 28 74028 42 200 75037 69 189 280

76011 290 77070 342 57 824 78037 208 79357 747 80048 321 747 830 81123 647 883 82132 372 678 83300 484 84023 153 451 556 692 728 85023 414 788 883 86114 202 642 87171 911 89044 182 478 82 544

90092 83 319 91852 92420 696 93201 15 422 978 90 94706 95145 481 597 860 96209 73 98120 306 59 767 84 99559 727 807

100034 90 167 10138 394 102959 103314 652 104549 793 826 105074 424 517 106060 339 81 923 107400 853 108402 109441 72 786

1103111 111578 112157 576 13078 89 102849

110100 72 499 11129 315 932 12036 113812 43

114371 91 436 601 115069 116088 869 81 117172 583 656 18065 832 119036 212 477 708 985 12009 11 900 25 121328 616 80 731 69 92 122115 494 123124 312 573 756 950 54 126605 127261 384 487 784 128829 986 129322 599.

130874 131162 252 132032 185 133051 509 905 17 134374 565 135342 511 136004 380 543 49 137500 690 821 138151 645 139152 117 201.

141126 66 261 743 142572 143281 636 857 144106 210 713 812 145014 109 479 554 654 147483 148483 765 149127 332 150253 927 151267 73.

152058 264 535 755 892 95 153771 154067 348 56 155147 338 664 728 982 156559 157089 995 158168 210 29 307 500 642 159291 474 76 98 903 86 160004 39 493 897 161107 478 162378 163263 344 92 960 164496

WYGRANE PO 62,50 ZŁ.

189 92 275 539 601 932 1114 350 836 2650 856 3228 574 627 759 984 4113 68 86 674 764 5013 174 232 85 648 6175 578 691 812 7281 382 502 263 426 628 9293 407 738 816 928 52

10087 574 7 11099 127 318 526 611 898 12622 56 701 13044 154 457 596 14168 99 620 52 15042 75 669 843 58 993 16089 126 374 640 712 17688 18134 229 459 721 19041 680 832 979

20171 84 856 21245 374 484 659 65 835 913 36 22306 657 67 928 23403 960 24076 162 799 864 940 92 25199 674 82 977 26269 678 780 27005 60 319 403 692 28003 3146 112 306 552 29221 493 584 618 857

30133 222 896 31635 924 32357 451 543 978 33167 474 84 768 950 34273 758 35088 739 900 5 68 6158 242 360 562 37493 4 683 871

8174 316 26 39002 117 25 583 4001 106 216 400 510 661 41161 225 460 510 727 55 840 969 42605 70 732 73 43399 470 786 44473 653 45079 80 451 566 46053 269 324 412 661 722 47033 132 252 817 923 48088 163 342 523 642 80 820 49271 475 89 222 710 50104 294 533 828 51328 93 655 732 85 991 52319 76 539 975 53412 96 54274 5509 127 343 816 929 54 56005 90 348 446 735 935 57313 455 827 58003 727 880 82 59005 25 244 592 864 927 82 60058 346 63 707 90 61822 62043 328 97 487 932 63024 60 182 90 264 659 64051 404 753 951 65120 33 345 514 694 918 66090 188 452 767 950 67572 68079 629 718 850 75 70116 57 459 655 71344 72039 192 210 755 939 73298 460 63 568 600 80 936 74233 775 75288 392 504 23 735 970 76 88

75011 440 46 684 896 77453 758 78133 223 329 99 506 800 79086 152 99 470 999 80173 923 81275 572 952 82152 83603 12 779 947 84196 322 912 85002 208 515 631 755 927 86051 162 331 400 905 870012 488 88065 485 659 899 89127 314 784 877 656 91008 141 52 683 895 92223 75 390 417 704 63 93180 353 555 924 63 94106 25 301 37 69 457 619 45 58 785 95393 452 96003 334 651 779 870 991 94 97293 342 492 941 98001 11 260 440 628 30 98 854 925 99238 6 416 505 928

100051 186 434 49 531 612 720 73 101256 84 446 102178 262 335 757 103 393 464 657 104530 832 105136 464 925 106346 553 600 22 66 107077 429 713 61 108450 952 109020 690 843

114314 718 859 115010 499 679 738 116159 80 290 452 826 67 956 117295 319 68 745 78 84 118269 372 586 119068 213 75 87 449 514 696 718.

120171 462 544 613 666 77 12107 20 313 504 39 941 122211 123001 147 838 95 124205 10 414 510 955 125055 71 799 126667 743 899 127075 389 527 736 128074 169 302 129145 273 639.

130549 84 132107 46 277 341 629 52 133032 53 63 457 562 909 134036 46 79 777 895 914 69 91 135048 233 308 485 539 47 659 869 136526 606 16 19 39 137031 377 442 908 138401 739 139028 312 541.

140137 44 324 35 494 98 141210 416 793 142075 843 92 918 143148 490 144010 108 204 145114 93 512 682 146283 147098 803 148374 149015 224 422 625 15027 570 693 942 151384 751 984.

152036 151 617 877 153541 154085 135 51 426 764 155480 633 156201 407 157105 300 20 931 1588323 489 778 802 76 968 159638 808 83 954 160227 443 51 712 161105 671 793 895 985 162535 635 163047 612 32 164059 728 59 836

III CIĄGNIENIE

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 20.000 zł. nr. 66993

15.000 zł. na nr. 151320

10.000 zł. na nr. 26193

5.000 zł. na nr. 51240 57377 122485

2.000 zł. na nr. 42326 52039 68004 163969

1.000 zł. na nr. 12791 24535 27394 40728 65058 85694 106269 128391 129724 131520 161638

500 zł. na nr. 13117 29439 32135 39532 96721 102697 114682 123274 127886 131291 137522

250 zł. na nr. 5922 9578 13983 16597 26640 30439 35349 37527 41170 42968 45561 45853 51440 55518 58966 67766 67719 7007 72354 73962 79909 85950 89748 90037 98983 100601 101011 106301 110999 119451 120318 12660 127062 29382 132475 134149 137395 140558 141962 142147 147666 148537 148685 52868 164547

WYGRANE PO 125 ZŁ.

373 1519 97 752 2132 228 406 549 2132 228 406 549 3098 537 934 4975 5369 458 565 875 7418 26 618 8111 482 811 9349 10331 476 567 11035 434 649 765 86 917 21159 740 13645 14382 15183 711 823 924 16257 759 842 935 70 17010 18007 759 827 19256 536 83 22150 636 230 94 679 24042 25134 536 26651 27156 29190 270 747 30355 32030 946 36315 37136 299 363 792 38114 265 386 649 39181 867 41042 42631 43059 183 45658 904 46229 47440 48259 780 86 49666 967 500386 590 656 51127 65 376 928 52124 339 407 823 54169 55353 95 573 637 60 56548 57235 58447 605 59353 951 60486 62372 63059 63865 65280 731 56218 51 724 804 68771 69599 918 70086 261 301 418 71057 473 88 750 72890 73162 868 74106 342 75051 698 76027 560 77098 476 742 73 80066 81066 358 82218 503 682 757 83038 730 71 84646 86264 614 87393 88386 649 89563 91036 229 433 746 92272 306 578 938 93414 71 551 894 94063 650 818 63 96074 664 97617 880 99 98849

100972 102627 103019 104144 248 82 443 105321 53 492 620 839 107127 1084414 693 109859 75 111872 112381 405 783 113897 114179 115121 116307 835 935 117192 118109 40 561 800 46 119858 121553 122098 379 91 123132 439 601 96 772 124108 409 125294 901 46 126472 782 128059 132 314 567 96 752 129930 130140 62 809 139014 141 795 132091 217 81 133471 811 134362 135362 137042 311 138341 508 139990 141182 292 513 142000 160 144502 741 147658 148426 846 149918 150637 152395 799 153022 492 533 154142 89 497 155337 550 156052 157232 526 618 800 158282 161330 643 869 162895 163379 642 164541 945

WYGRANE PO 62,50 ZŁ.

65 766 1249 703 910 2544 942 3015 694 6190 544 86 942 6082 659 815 984 7199 383 8832 75 9114 470 10412 667 756 935 11044 47 60 530 615 12520 616 13431 613 70 14663 770 964 164 328 773 884 17276 18026 28 207 852 906 15 19027 81 133 459 684 20086 468 883 21328 681 807 22217 540 804 990 23719 37 24248 321 540 806 59 25299 725 852 924 26037 62 782 907 27066 484 578 838 28447 666 961 29598 689 30351 95 31022 159 377 32467 502 654 801 33259 442 580 34166 675 801 35286 804 36258 907 37226 43 636 38030 286 389 668 39972 40087 916 41976 42386 944 43088 838 984 44229 62 592 45095 17 439 46659 49314 939 930 51501 52008 76 380 95 893 54189 264 566 55363 729 56093 371 511 754 57006 802 58091 411 941 59836 60227 61198 208 47 62206 331 76 63435 64048 931 65110 728 35 78 909 13 66023 213 670 93 499 68097 178 395 976 69338 549 836 970 70496 710 71080 599 722 73003 55 417 42 75186 806 76091 576 653 780 803 71 90 77123 223 728 820 78128 378 595 613 63 79144 228 975 80164 336 81680 82170 319 759 829 978 83253 822 971 84002 387 665 85284 470 514 845 86909 54 87341 799 916 88189 565 705 975 75 89418 871 90173 91892 92538 639 867 907 93547 829 94774 982 95429 96013 69 355 97735 89 859 98501 724 99311 624

100617 956 101960 102838 103709 105326 448 660 936 106001 231 838 981 107040 140 915 108586 880 110073 403 111177 706 93 112154 61 652 113204 43 482 911 114211 26 46 315 401 115417 776 874 117516 24 118716 119127 331 77 765 993 120833 947 121044 112 507 16 689 751 948 122507 16 639 940 123084 513 976 124808 125203 303 531 126769 979 127014 204 390 128158 259 989 129452 130024 131358 606 133120 352 459 134185 250 420 69 74 627 926 57 135074 633 792 136397 569 137729 138049 809 139442 944 140126 763 921 141171 279 335 763 142 576 812 391 971 936 144254 146284 616 147065 75 551 77 974 148067 412 149428 550 892 150105 867 903 151252 153385 752 155153 56 249 156239 783 157020 126 234 40 158175 989 159642 71 89 160193 249 450 695 831 900 161020 360 541 722 25 162398 686 792 163514 164048 184

IV CIĄGNIENIE

WYGRANE PO 125 ZŁ.

14 15 341 1200 2090 445 3552 944 4118 210 77 787 5044 117 335 619 806 93 905 6098 648 797 7294 330 98 582 720 856 8995 9829 914 1058 239 61 468 626 948 11950 12325 61 428 13250 861 14142 310 824 15427 567 92 16044 423 529 64 74 977 17200 466 93 18387 19061 127 562 20060 21303 472 705 22164 212 24223 25263 433 551 752 890 927 26028 238 590 27034 345 869 915 28119 494 862 765 29007 60 175 727 30462 823 31069 134 795 32503 864 934 33124 213 351 67 725 958 82 34164 324 38 35104 439 802 44 36144 63 445 898 37396 38444 989 39378 831 40731 41778 42375 723 957 43199 364 410 44508 13 96 80 45473 86 511 799 886 46244 330 47152 280 778 963 49197 447 50004 51714 848 52162 548 83 709 53602 730 54814 55089 99 744 56217 93 544 707 57033 127 437 86 500 768 87 58994 59395 918 35 60032 526 307 752 838 61372 617 62038 63808 64644 65349 767 66072 559 711 67059 398 895 68144 203 438 69876 71183 253 322 773 72153 332 935 73436 44 78 513 633 94 74097 278 616 75338 76134 408 72 678 815 77079 247 659 900 78221 717 845 905 36 79148 408 12

80056 896 81005 155 82088 257 326 733 975 83813 71 84102 509 85119 621 725 86038 355 87195 566 839 88718 800 23 89409 993 90388 721 91832 92839 93217 19 350 462 752 94524 49 673 700 992 96176 865 97321 70 98739 810 99655 100096 411 693 849 101315 65 964 102392 103200 435 578 690 835 104233 506 39 684 105054 387 536 106477 525 963 98 108042 126 350 109268 918 110382 111104 88 94 112020 113030 37 114716 75 115825 116653 117817 118069 240 513 98 119363 518 120049 421 821 121071 97 177 122240 575 674 992 123047 211 392 649 806 125569 963 126233 356 127056 69 128139 81 261 79 668 129016 236 991 130275 132945 129 334 455 710 896 134023 66 535 135415 137353 55 440 522 916 138181 585 19090 191 897 140443 996 141316 142200 836 143275 427 32 738 144321 554 703 145295 365 530 932 146213 351 634 147004 262 629 148331 149327 29 872 150103 151868 152368 770 983 153383 79 898 154684 766 983 156522 649 157135 659 158844 59 159943 160220 305 161787 162965 163606 775 835 975

WYGRANE PO 62,50 ZŁ.

21 107 646 1644 1994 2328 34 67 815 3058 226 29 459 767 4440 516 687 5271 656 6198 453 553 57 735 819 7146 54 516 612 8280 93 393 680 712 9368 540 54 697 10 10618 751 52 11381 80 505 655 12354 521 692 861 13215 381 14077 648 15097 196 27 442 542 88 725 16238 383 781 17028 204 42 503 638 741 877 18015 458 764 19324 756 946 61 20325 496 548 49 21509 763 22059 130 571 889 23103 30 239 305 542 71 802 924 24540 607 721 25207 363 655 881 989 26783 984 27056 234 305 501 650 933 28016 220 848 99 29763 30013 860 979 31089 248 431 518 629 32242 336 40 414 692 33045 69 148 228 399 457 562 675 34059 853 93 35084 122 234 465 963 36056 763 956 57 37349 439 805 38334 564 39294 422 551 40102 201 41101 257 566 679 42222 381 401 574 81 43227 62 699 751 816 44168 548 767 869 930 45806 96 46114 56 878 47238 98 540 48665 93 760 862 49175 787 90

50138 772 51356 90 425 756 814 49 52310 53020 107 54104 215 53 301 692 741 55132 294 480 56047 425 39 57189 249 71 669 750 936 39 58045 103 14 206 451 915 81 59048 213 93 439 955 88 60635 789 930 61028 575 62308 58 61 63336 73 875 909 64886 961 64 65407 723 66102 320 793 875 920 67085 829 68226 503 773 86 69861 70068 409 810 918 71939 72014 44 310 870 976 73924 625 82 900 47 74062 223 316 752 75021 53 170 332 419 30 76299 443 721 77086 96 251 60 463 519 862 78193 348 92 493 79131 37 221 345 514 703 80092 466 567 81192 415 677 82326 559 8304 330 475 579 718 839 997 84048 94 167 427 908 85397 712 86412 607 805 959 73 87727 88001 168 209 83 832 917 89050 206 17 435 526 90055 432 510 793 91126 226 811 74 92247 342 70 480 93115 505 9 652 94194 376 462 89 830 978 95287 322 484 887 96197 359 714 59 867 995 97147 529 98019 107 346 549 752 804 902 99562 961 100276 329 10 707 92 895 915 101015 202 54 528 647 93 102290 373 78 546 685 734 814 103070 327 464 913 104173 271 72 370 512 105138 372 622 702 19 106054 59 116 403 883 97 914 107211 725 52 901 108238 329 510 678 109090 338 528 619 741 876 110418 811 111264 323 47 90 453 538 816 112027 47 469 95 704 92 113119 339 640 114234 365 69 115007 355 455 64 598 116065 175 732 864 117374 82 483 850 76 118195 230 33 34 41 407 83 534 814 948 119633

120400 93 720 121065 187 261 64 431 984 122192 695 799 123139 347 65 84 452 124399 493 125375 465 800 126678 741 94 127330 808 41 128324 592 618 825 943 129184 398 621 787 886 974 130135 89 313 131458 96 830 942 132233 419 64 805 916 133005 118 77 291 473 134823 135001 182 292 310 18 22 459 500 945 136263 79 888 137092 250 310 682 784 138463 139066 103 525 624 25 727 140073 102 297 458 567 706 905 141045 64 483 636 142095 162 397 257 859 948 143074 375 144098 224 613 145002 31 211 97 577 799 146408 710 932 147156 528 757 82 87 896 148210 339 90 556 149356 633 761 64 150207 22 665 975 151144 96 576 804 152360 89 530 153078 176 305 32 73 448 87 154120 294 259 681 973 155251 557 82 629 717 156060 598 911 158033 181 303 463 77 553 609 79 866 158504 99 819 987 159266 439 533 741 160182 221 312 496 161186 323 427 162066 230 366 600 784 827 44 163101 377 406 30 74 719 897 164263 371 805

Wycieczka dla radiosłuchaczy

Uczestnicy wycieczki zwiedzą w niedzielę 26 marca Muzeum T-wa Przyjaciół Nauk przy ul. Lelewela. Zbiórka jak zwykle o godz. 11 obok wieży kość. św. Jana. Udział w wycieczce bezpłatny. Wstęp do Muzeum 20 gr.

W drugą rocznicę śmierci ś. p. Zygmunta Nagrodzkiego

NA FUNDUSZ OBRONY NARODOWEJ SKŁADAJĄ:

Helena Nagrodzka	10 zł
Maria Truszkowska	10 zł
M. i T. Młodkowscy	10 zł
Zofia Wołejko	5 zł
J i Z. Nagrodzcy	5 zł
J i W. Nagrodzcy	5 zł
Razem . .	45 zł

Z teki policyjnej

BITNI WILNIANIE.

Tatiunowa Józefa (Majowa 71) zameldowała policji, że Rudziszowa Zofia (Filarecka 41) pobiła ją, mając do niej osobistą urazę.

Tomaszewiczowa Marianna (Szkaplerna 33) została pobita przez swego pasierba, Edwarda Tomaszewicza.

Żyguć Wacław (Wąwozy 21) pobił jakimś tępym narzędziem Prokofiewa Czesława (Szkaplerna 77), którego zaczepił na ul Targowej.

„ALBO FORSA ALBO W...“

Turowicz Aleksander (Finna 5) zameldował policji, że gdy przechodził ul. św. Ignacego — zaczepił go niejaki Julian Kossakowski (Tyzenhauzowska 14) i zażądał 10 zł. na wódkę. Po odmowie uderzył meldującego w głowę kastetem.

PODRZUTEK.

W korytarzu I Komisariatu podrzucono 5-tygodniowe dziecko płci męskiej. Matki nie znaleziono. Podrzutka odesłano do Izby Zatrzymań. (Zb)

PIERRE NORD

63

KRAINA LĘKU

(Powieść nagrodzona: Grand Prix du Roman d'Aventures 1937)

Przekład autoryzowany z francuskiego.

— Prawda? Nie przywykliśmy także, by koledzy wasi tytułowali nas według szarży. W ostateczności salutują nam, gdy są do tego zmuszeni, ale uważaliby za zdradę swego kraju gdyby którykolwiek zameldował nam coś „posłusznie“. To głupie, prawda?

Heim zerwał się, jednym skokiem znalazł się u drzwi i otworzył je. Żandarm Selmann, który właśnie podglądał przez dziurkę od klucza, poderwał się i wyprostował z rumieńcem na twarzy. Porucznik udał, że nie dostrzegł tego.

— Muszę oddalić się na chwilę. Pilnujcie jeńca. Zostawcie drzwi otwarte.

W pustej wielkiej sali, w której dawniej znajdowały się safesy banku, a obecnie Heim ulokował swe służbowe archiwa, porucznik skupił się przez chwilę ukrywszy twarz w dłoniach. Po tym przerzucił szybko dość świeży, francuski plan bitwy, kilka notatek technicznych dla lotników i protokóły zeznań jeńców lotników.

Wróciwszy do gabinetu, uśmiechnął się do sierżanta, który kołysał się na swych długich nogach jak na szczudłach, czując się widocznie nieswojo pod groźnym wzrokiem Selmanna.

— Dziękuję, żandarmie — rzekł Heim.

Zamknął za nim drzwi.

— Siadajcie, Poulet. Mam właśnie czas pogadać z wami i ucieszycie się, gdy wam powiem, że dowódca waszej eskadry jest zwrów.

— Kapitan de Fortejoux? — zawołał radośnie Poulet.

— Tak. To dawny mój przyjaciel z przedwojennych lat. Przyjąłem go tutaj trzy miesiące temu, gdy dał się strącić. Naprawdę, jak można... ależ usiłujecie... atakować dworzec Sain Quorentin z wysokości poniżej dwustu metrów... Ale może byliście z nim tego dnia?

— Przepraszam, panie poruczniku, kapitan przepadł podczas indywidualnej misji, mającej na celu dalekie rekonesans.

— Prawda! Ale nie rozumiałem nigdy, skąd przyszła mu fantazja bombardować dworzec podczas lotu obserwacyjnego.

— Bo to, panie poruczniku, zabieramy zawsze ze sobą kilka bomb na wszelki wypadek, na wyjątkowe okazje. A kapitan nie lubił odwozić amunicji spowrotem.

— Widzę, że dobrze go znacie. Oddawna?

— Służyłem przy nim w 40. batalionie strzelców przed wojną. Potem przeszedłem z nim do lotnictwa.

— Skąd jesteście?

Jeśli Francuz stracił poprzednio, na krótko, zimną krew, odzyskał ją widocznie. Nie zdziwił go nagły zwrot w rozmowie. Usiadł wygodniej i odpowiedział natychmiast.

— Z Angoulême, panie poruczniku.

— Naprawdę? Nie macie tamtejszego typu. To piękne miasto, Angoulême.

— Iiii... ta, panie poruczniku, dla turystów, którzy spacerują po wałach o zachodzie słońca, gdy wszystkie domy są różowe, a zmykają na noc do Bordeaux.

— O, jest przecież pomnik Ravaillak'a.

Poulet wybuchnął szczerym śmiechem.

— Wybaczy pan prucznik, ale to było dobre! U nas nie stawia się pomników mordercom. — No, gdyby pan prucznik wspomniał o katedrze „rzymskiej“, jak mówią...

— Co robicie w cywilu?

— Trochę majstrowałem z ojcem przy rowerach, a nawet przy autach. Ale zawsze miałem pociąg do lotnictwa.

— Widzę to. Co myślicie o waszym samolocie?

Na tym punkcie Poulet okazał się niewyczerpany. Porównywał samoloty francuskie z niemieckimi, jak technik, oceniał wyższość jednych nad drugimi z pewnością arbitra, przesunął się szybko po własnych wyczynach, z których dziesiąta część byłaby wystarczyła, aby można było zaliczyć go do bohaterskiej falangi asów. Porucznik przerwał mu szorstko:

— Macie dokumenty wojskowe?

— Nie zabieram ich ze sobą, żeby móc podać się za oficera, gdyby mnie ujęto.

— A więc, jakim cudem?...

— No i wygadałem się przy pierwszym badaniu— odezwał się naiwnie lotnik.

Po raz pierwszy Heim wzdrygnął się, okazując ogromne zdumienie i zdradzając ciężką walkę wewnętrzną, którą ze sobą toczył.

— Ach! — zaczął znowu. — A gdzież znajdował się ostatni teren na froncie nad Sommą?

Sierżant zmarszczył czoło.

— Pan porucznik zechce zrozumieć, że jeśli gadam, to dlatego, że mam dość sprytu, by połapać się, co ważne, a co nie. Nie udzielę przecież wiadomości, które pozwoliłyby przylapać moich kolegów w gnieździe. Zresztą, nigdy lotnicy, godni tego imienia, nie powinni bombardować z ziemi. To dobre dla artylerzystów.

Francuz rozpędził się znowu. Jego pewność siebie wzrastała z każdą minutą. Heim podał mu papierosa i po raz drugi wyszedł z pokoju. W korytarzu ruchem głowy wskazał jeńca żandarmowi, który chodził tam i spowrotem z przysłowiową cierpliwością. I znowu oficer ukrył się w sali.

Niepewność i nawet lęk zamgliły blask jego oczu, ukrytych pod gęstymi, nastroszonymi brwiami. Stał długo, oparty o ścianę, z rękami skrzyżowanymi na piersiach. W końcu, ten człowiek, którego wszyscy uważali za drapieżne i impulsywne zwierzę, wykonał dziwaczny gest, świadczący o wahaniu się i bezradności. Wyjął z kieszeni monetę, rzucił ją w górę, chwycił w powietrzu, zacisnął dłoń, rozważał kilka sekund, zanim zwolna ją otworzył, jak gracz w pokera, odkrywający kartę, rzucił okiem i zagwizdał niedbale, jakby z ulgą. Wszedł do poczekalni Komendantury i zawołał szefa kończów.

— Sierżancie, poślecie w tej chwili kogoś do porucznika Komparsa, może go jednak zastaniecie. Jeśli tak, niech przyjdzie natychmiast, jeśli nie, wezwać go do mnie na jutro, na jak najwcześniejszą godzinę, w celu zbadania jeńca, którego można wykorzystać.

(D. c. n.)

KRONIKA

MARZEC
25
Sobota

Dziś: Zwiastowanie NMP
Jutro: Tekli M.

Wschód słońca — g. 5 m. 14
Zachód słońca — g. 5 m. 3

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii US w Wilnie dn. 24.III. 1939 r.

Ciśnienie 752
Temperatura średnia — 1
Temperatura najwyższa 0
Temperatura najniższa 3
Opad —
Wiatr: południowy
Ciśnienie barom.: wzrost
Uwagi: pochmurno.

KRONIKA HISTORYCZNA:
1831. Wybuch powstania na Litwie i Żmudzi.
1839 Skasowanie Kościoła grecko-katolickiego na Litwie przez Mikołaja I.

WILEŃSKA

DYŻURY APTEK.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Nałęcza (Jagiellońska 1); S-ów Augustowskiego (Kijowska 2); Romeckiego i Zelańca (Wileńska 8); Frumkinów (Niemiecka 23); Rostkowskiego (Kalwaryjska 31).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szantyra (Legionów 10) i Zajączkowskiego (Witoldowa 22).

KOŚCIELNA

— **Dzieło M. B. Powołań.** W niedzielę 26 bm. o godz. 9 rano w kość. św. Bartłomieja zostanie odprawiona msza św. na intencję Dzieła Matki Boskiej Powołań, na którą są proszeni członkowie Dzieła oraz sympatycy.

MIEJSKA.

— KOMITET KOLONIJ LETNICH zamierza zlikwidować się. Komitet Kolonij Letnich dla najbiedniejszej dziatwy ma ulec likwidacji. Organizacją kolonij letnich zajmie się Zarząd Miasta.

PRASOWA.

— **Konfiskaty „Słowa" i „Cajtu".** Władze administracyjne skonfiskowały wczoraj nakłady: „Słowa" oraz żydowskiej gazety „Cajt".

— SKONFISKOWANIE WYBORCZEJ ULOTKI BUNDU. Wczoraj decyzją władz administracyjnych skonfiskowana została agitacyjna ulotka wyborcza Bundu.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZ

— **Tow. Kuratorium nad Ociemniałymi** przypomina, że 26.III br. o godz. 12, odbędzie się w gmachu zakładu dla ociemniałych (M. Pohulanka 20) — uroczystość 10-lecia istnienia tych zakładów, na którą zarząd zaprasza wszystkich zainteresowanych losem niewidomych.

— STARANIEM „KOŁA PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA" przy Szkole „Świt" odbędzie się odczyt 25 marca 1939 r. o godz. 18 w lokalu „Szkolnej Pracowni Przyrodniczej" przy ul. Mała Pohulanka Nr 1.

40-lecie odkrycia radu — fragmenty z życia Marii Skłodowskiej - Curie wygłosi p. Aleksander Dmochowski dyrektor szkolnej pracowni przyrodniczej. Odczyt będzie ilustrowany doświadczeniami i pokazem radu. Wstęp 50 gr, dla młodzieży 20 gr. Całkowity dochód przeznaczony na obozy harcerskie.

RÓŻNE

— POLSKIE BIURO PODRÓŻY „ORBIS" przypomina, że w dniu 27 marca upływa ostateczny termin zapisów na wycieczkę do Rygi, która odbędzie się w dniu 5—10 kwietnia r. b. Cena udziału zł. 55.

— **„Wilnianie poznajcie Wilno".** — W najbliższą niedzielę 26 marca br. wycieczka Związku Propagandy Turystycznej zwiedzi Zakład Medycyny Sądowej.

Zbiórka uczestników wycieczki o godz. 12 przed głównym wejściem do Bazyliki. Udział w wycieczce łącznie ze wstępem do Zakładu — 20 gr.

LIDZKA

— WIECZÓR K. RYCHTERÓWNY W LIDZIE. Zapowiedziany na 23 bm. wieczór Kazimiery Rychterówny został odwołany. Od będzie się 25 bm. w sali gimnazjum państwowego w Lidzie o godz. 20. Imprezę organizuje miejscowy Zw. Pracy Obywatelskiej Kobiet. Dochód z tej imprezy przeznaczony na cele kulturalne.

—BRAT OKRADŁ SIOSTRĘ. Na szkodę Heleny Wojteckiej zamieszkałej w Lidzie (Narutowicza 7) brat jej Stanisław Wojtecki skradł 35 zł. gotówką i różne przedmioty Wojteckiego zatrzymano.

BARANOWICKA

— **Nowy Oddział LMK W Niedźwiedzicach.** Z inicjatywy p. A. Przyjemko powstał w Niedźwiedzicach, pow. Baranowicze nowy Oddział LMK.

Prezesem wybrano p. A. Przyjemko, wiceprezesami — pp. A. Kolasińskiego i A. Likasa, sekretarzem — p. J. Białka, skarbnikiem — p. Wł. Jarmała, Przewodniczącym komisji rewizyjnej — p. A. Pleszczewicza.

Nowy Oddział liczy 14 członków rzeczywistych, 18 popierających i 5 zbiorowych.

NIEŚWIESKA

— **Praca nieświeskiego PCK.** Ze złożonych na walnym zgromadzeniu członków Oddziału PCK w Nieświeżu sprawozdań wynika, że budżet tej organizacji zesiał wykonany w roku 1938 z nadwyżką w kwocie 2.439,72 zł. Ilość członków wzrosła w tym samym czasie o 460 osób, osiągając ogólną ilość 1087.

Szkolne koła PCK, w ilości 39, skupiają 1800 młodzieży szkół średnich i powszechnych. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono w Nieświeżu 2 kursy ratowniczo - sanitarne ,oraz 4 kursy informacyjne PCK w terenie. W porze letniej zorganizowany i przeprowadzony został obóz powiatowy kół młodzieżowych PCK nad morzem, z którego skorzystało 66 dzieci. Jednocześnie zorganizowano zespół dzikiej, składający się z 32 osób który wziął udział w koloniach letnich PCK w Pucku. W dążeniu do podniesienia stanu zdrowotnego i higieny na wsi — wydano 21 szt. apteczek ratowniczych PCK. Sprawa fundacji karetki — pogotowia PCK jest na najlepszej drodze.

— **„DOM CHŁOPSKI". Powiatowy Związek Młodej Wsi wystąpił do swych członków z apelem w sprawie składania ofiar na budowę „Domu Chłopskiego" w Warszawie. W tym celu wydane zostały cegiełki w cenie 5, 10 i 1000 zł oraz zainicjowano doraźne zbiórki składek.**

— **Przechowalnia owoców w Nieświeżu.** OTO i KR w Nieświeżu przystępuje do budowy przechowalni owoców przy pomocy wydatnych kredytów ze strony Banku Rolnego. Zadaniem przechowalni będzie: zaopatrywanie Nieświeża i okolicy oraz rynków zamiejscowych w dobrze zachowane owoce w ciągu całego roku. Dotychczas handel owocami skupiał się w rękach obcych. OTO i KR wysłało kilku kandydatów na specjalny kurs do Warszawy, na którym zostaną przeszkoleni w pakowaniu, sortowaniu i przechowywaniu owoców.

— **Fatalna kurtka...** Kurtka ta, proszę wysokiego sądu, ja kupił, znaczy sia u pana Knura Fajwela za 15 złot. Onaż na mnie łażała — prosto jak mundir i renkawki ni przydługi, ni przykrótki, a ciepłaż ona i letka i wykończona zgłędem roboty krawieckiej, jak lepiej ni można. Każdy to może poświadczyć. — Tak się tłomaczył p. Michał Pietrukowicz przed obliczem sędziego Sądu Grodzkiego. Zgoła inaczej sprawę naświetlił p. Zajko, chlebodawca Pietrukowicza, któremu zarzucał po prostu przywłaszczenie owej kurtki. Szalę Temidy przeważyły zeznania Fajwela Knura na niekorzyść oskarżonego, którego Knur nie znał i kurtki mu nie sprzedawał. To zadecydowało o losie kurtki i Pietrukowicza. Sąd skazał go na 2 miesiące aresztu z zawieszeniem kary, biorąc pod uwagę podeszły wiek oskarżonego i dotychczasową niekaralność. Pietrukowicz ubolewa, że nie mógł chodzić w kurtce choćby do wielkanocy...

— **Zawita II i zawita dyplomacja...** W Zawitej II odbyło się posiedzenie rady gromadzkiej przy udziale 10 radnych oraz przedstawicieli OTO i KR instruktora powiatowego Bolesława Soboty i agronoma rejonowego Antoniego Symonowicza. Omawiano sprawę budowy domu ludowego. Niektórzy z pp. radnych stanowisko swoje wypowiadają w ten sposób, że „jako radny — sprawy tej nie popieram, a jako członek orgnizacji rolniczej — popieram".

Albo się chce mieć dom ludowy, albo go się nie chce. Z całym uznaniem należy podnieść obywatelskie stanowisko p. Sergiusza Chruszcza, małorolnego gospodarza, który bezinteresownie zaofiarował plac pod budowę domu ludowego. Może się pp. radni nareszcie zdecydują na otwartą grę... Dom ludowy w Zawitej II jest jednak b. potrzebny.

— **Przestroga dla młynarzy.** Sąd Grodzki w Nieświeżu skazał na 50 zł grzywny Abrama Lachowickiego, młynarza z Horodzieja, który niezbyt pilnie przestrzegał obowiązujących przepisów o przemiale i prowadzeniu księgi przemiału.

— **Ping-pong w Nieświeżu.** W Nieświeżu odbyły się w gmachu szkoły powszechnej zawody ping-pongowe, rozegrane pomiędzy reprezentacją państwowego gimnazjum im. Władysława Syrokomli i Drużyną Harcerską z Klecka. Harcerze odnieśli nieznaczne zwycięstwo. Rewanżowe spotkanie nastąpi w niedługim czasie w Nieświeżu.

Fala pożarów na Wileńszczyźnie nie ustaje

Płoną domy, zwierzęta, zboże...

Wieś Spijaciszki (gm. twereckiej) wieczorem o godz. 20, dnia 19 bm., została zaalarmowana łuną pożaru, który zaczął się rozprzestrzeniać z wielką szybkością. Natychmiast pośpieszono na ratunek.

Paliły się zabudowania Nikodema Turło Pomimo energicznej akcji ratunkowej — ogień wyrządził znaczne straty. Spłonął dom mieszkalny, chlew, 2 krowy, 2 jałówki, 9 owiec, 3 prosięta i zboże.

Przyczyny pożaru nie ustalono. Dochodzenie w toku.

*

W nocy 19 bm. wybuchł pożar we wsi Kozinięta (gm. żodziskiej), w zabudowaniach sołtysa Cipko Jana. Spalił się dom, spichrz wozownia i piwnica — które miały wpół ny dach. Wraz z zabudowaniami spłonęło zboże, uprząż i jedno prosię.

Straty wynoszą 110 złotych. Przyczyną pożaru stało się wadliwe urządzenie kominа.

*

Nienawiść często jest powodem niesz część. We wsi Lemiesze, gm. wojstomskiej, już od dawna trwały nieporozumienia pomiędzy Tatianą Popko a Wincentyną Lemieszową. Nie wróżyło to nic dobrego.

Aż w nocy 22 bm. w zabudowaniach Popków wybuchł pożar. Spalił się dom, mie szkalny, chlew, wozownia, stodoła i szopa Straty wynoszą 1200 złotych.

Tatiana Popkowa podejrzewa Lemieszową o podpalenie. Dochodzenie w toku.

*

Przed paroma dniami w folw. Lepiewszczyzna (gm. miorska) spaliła się łaźnia, należąca do Marii Dębickiej, zam. w Warszawie.

Straty wynoszą 300 złotych. Przyczyna: wadliwy piec.

W kol. Kiapśnia, gm. przebrodzka, wskutek nadmiernego napalenia pieca spłonęła część łaźni Wacława Michniewicza.

Straty wynoszą ok. 100 złotych.

SŁONIMSKA

— **Zjazd obwodowy LMK w Słonimie.** Zarząd Obwodu LMK w Słonimie zwołuje na 26 marca rb. godz. 11 w sali posiedzeń Starostwa Powiatowego w Słonimie Zwyczajny Walny Zjazd Obwodowy.

W Zjeździe weźmie udział Prezes Zarządu Okręgu LMK Ziemi Nowogródzkiej Dr Adam Piasecki.

— ZJAZD WÓJTÓW i PISARZY GMINNYCH. Odbył się tu zjazd wójtów i pisarzy gminnych z terenu powiatu słonimskiego pod przewodnictwem starosty powiatowego przy udziale naczelników i przedstawicieli władz i urzędów niezespolonych. Po omówieniu spraw z zakresu poszczególnych działów administracji, dłuższe referaty zostały wygłoszone na temat zabiegów czynionych się prac dooko ła podniesienia stanu sanitarnego i wyglądu estetycznego miast i osiedli. Przed zakończeniem zjazdu pp. wójtowie złożyli sprawozdania z dokonanych wyborów samorządowych.

— REGULACJA ULIC. W Słonimie odbyła się narada przedstawicieli Urzędu Wojewódzkiego, starosty oraz burmistrza miasta przy udziale referentów fachowych, na której dyskutowano nad sposobem uregulowania Placu Wolności, ul. Mickiewicza, Sienkiewicza oraz przyległych. W dniach najbliższych zostanie zakończony projekt prac regulacyjnych, który po zatwierdzeniu przez Urząd Wojewódzki będzie zrealizowany.

MOŁODECZAŃSKA

— **Panowie radni gromadzcy (gromady redzkowskiej, gm. bienickiej)** czy nie czas i czy nie od tego jesteście, aby dbać o dobro gromady, aby pozwolić nad tym, że ludzie na przejeździe rzeczułki na drodze Bienica — Górki — Trepałowo z powodu niewybudowania (do tego czasu?!) mostu w padają do wody, męczą szkapy, łamią uprząż, wozy, sanie i na pomoc zwołują okolicznych mieszkańców.

W swoim czasie był przygotowany materiał (drzewo i kamień) na budowę tego mostu, lecz co się z tym stało wolę niewspominać. W sprawie tegoż mostu i całej trasy drogi Bienica — Górki — Trepałowo, nie dalej jak w r. 1938 (luty) było złożone podanie zbiorowe do Zarządu Gminnego.

Panowie radni i wszyscy od kogo zależy, proszę zwrócić uwagę na trasę drogi Bienica — Górki — Trepałowo. Czas najwyższy!

P. O.

ORANY

— **Szkoła im. gen. Jana Kruszewskiego na FON.** Publiczna Szkoła Powszechna im. Gen. Jana Kruszewskiego w Oranach złożyła na FON 11 zł, z okazji imienin dowódcy miejscowego oddziału KOP.

— **KOP i Zarząd Gminy wspólnie podnoszą kulturę na pograniczu.** Staraniem Oddziału KOP w Oranach i Zarządu Gminnego gminy olkienickiej, zorganizowano w Olkienikach dziewięciodniowy kurs przysposobienia rolniczego dla młodzieży wiejskiej.

Na kurs ten przyjęto 30 osób. Poza tym uczęszczają na wykłady słuchacze wolni z Olkienik i okolicznych wsi.

Wykładowcami są: pp. Jankowski, Komorowski, Nikolski, Olechnowicz, Pleskaczewski, Surdacki, Wysocki, Zieliński.

OSZMIAŃSKA

— UKARANI ADMINISTRACYJNIE. Starosta powiatowy oszmiański w trybie postępowania karno-administracyjnego ukarał w dniu 20 bm. Lisowskiego Antoniego z Michałkoń aresztem bezwzględnym na przeciąg 6 tygodni za uprawianie kłusownictwa, Staszkiewicza Stanisława i Tura Stanisława ze wsi Bołogiry po jednym miesiącu aresztu bezwzględnego za złośliwe niszczenie drzewek przydrożnych, Aleksiuka Ignacego ze wsi Tołmino na trzy tygodnie aresztu bez względnego za wprowadzenie władzy w błąd oraz Staszkiewicza Juliana ze wsi Myssa na 3 tygodni aresztu bezwzględnego za szkodnictwo leśne.

POLESKA

— **Działalność harcerzy na polu unarodawiania handlu i rzemiosła w Łunińcu.** Już od kilku lat na terenie pow. łuninieckiego daje się zaobserwować intensywną działalność Kom. Hufca Harc. w życiu ekonomicznym Łunińca. Przed dwoma latami, Kom. Hufca stworzyła pierwszą placówkę — Harcerską Księgarnię Spółdzielczą (z odpow. udziałami). Spółdzielnia ta obecnie świetnie prosperuje, a roczny jej obrót wynosi około 30 tysięcy złotych. Oprócz tego harcerze starają się także unarodowić rzemiosło pow. łuninieckiego. W ciągu zimy czynny był w Łunińcu skład węgla (powstały dzięki staraniom Hufca). W rb. harcerze przystępują do założenia wielkiej „Harcerskiej Hurtowni Żelaza i Materiałów Budowlanych". W dalszym planie gospodarczym Kom. Hufca przewiduje jeszcze założyć inne placówki handlowe. Należy podkreślić, że duszą tej twórczej pracy nad unarodowieniem handlu i rzemiosła łuninieckiego jest niestrudzony działacz — Kom. Hufca harcm. Czesław Jasiński.

— CEMENTOWANE TOREBKI... Niejaki Boruch Feldman (Pińsk, Bernardyńska 7) zajął się produkowaniem torebek dla drobnych sklepików miasta. Fabrykaty jego cieszyły się powodzeniem wśród odbiorców, a to dla tego, że wynalazca stosował przy klejeniu torebek... cement, zamiast zwykłej substancji klejącej. W ten sposób najmniejsza torebka miała około 3 dkg. wagi. Władze starościńskie nie znalazły zrozumienia dla wynalazku przedsiębiorczego p. Feldmana i zaleciły mu tygodniowy odpoczynek w areszcie miejskim.

— ADWOKAT... RADIOPAJĘCZARZEM. Sąd starościński w Pińsku rozpatrywał niezwykłą sprawę oskarżenia apl. adwokackiego K. Blasbalga o korzystanie z radio aparatu bez zameldowania. Fakt nielegalnego używania sprzętu radiowego został należycie udowodniony i p. Blasbalg został skazany w trybie administracyjnym.

*

Sąd starościński w Pińsku skazał za wodowych „naganiaczy" Mowszę Gałaja i Bazylego Jurkiewicza na karę bezwzględnego aresztu za naganianie klientów do lekarzy i adwokatów.

Z zeznań świadków wyjaśniło się, że „łapacze" otrzymuje od swych patronów prowizję w wysokości 20 procent honorarium

ZA UPRAWIANIE POTAJEMNEGO UBOJU. Za uprawianie potajemnego uboju w Pińsku, skazani zostali: Wolf Rybnik na 1 mies. bezwzględnego aresztu, M. Buszewski — na dwa miesiące, H. Berczyk, Chaim Lubiner i Szyja Libhaber — po 2 tygodnie.

— **Chór Juranda i murzyn Harry Hamilton w Łunińcu.** W Łunińcu 27 bm. w sali kina „Polesie" wystąpi ze swym nowym repertuarem chór Juranda oraz piosenkarz murzyński Harry Hamilton.

RADIO

SOBOTA, dnia 25 marca 1939 roku.

6,56 Pieśń por. 7,00 Dziennik por. 7,15 Muzyka z płyt. 8,00 Audycja dla szkół. 8,10 Program na dzisiaj. 8,15 Muzyka poranna. 8,50 Czytanki wiejskie. 9,00 Przerwa. 11,00 Audycja dla szkół. 11,25 Utwory Rameau i Caupernia. 11,57 Sygnał czasu i hejnał. 12,03 Audycja południowa. 13,00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13,05 Audycja życzeń dla dzieci słuchających radia w szkole w opr. Cioci Hali. 13,35 Muzyka popularna. 13,30 „O zunowaniu pszczół" — pog. Axela Stjerny. 14,00 Przerwa. 15,00 Teatr Wyobraźni dla dzieci: „Historia o ziemnych ludkach". 15,30 Muzyka obiadowa. 16,00 Dziennik popołudniowy. 16,08 Wiadomości gospodarcze. 16,20 Kronika literacka. 16,35 Sonaty skrzypcowe. 17,10 Kieszonkowa latarka elektryczna — pogadanka. 17,20 Audycja KKO. 17,24 Koncert muzyki religijnej. 18,00 Wileńskie wiadomości sportowe. 18.05 Sobótka u speakera zapowiada Sergiusz Konter. 18,30 Audycja dla Polaków za granicą. 19,10 Przerwa. 19,15 Popularny week-end. Transmisja z Brukseli. 20,35 Audycje informacyjne. 21,07 Gra orkiestra salonowa Rozgłośni Poznańskiej. 21,30 W przerwie: Piosenki w wyk. Mieczysława Fogga. 22,20 Godzina niespodzianek. 22,55 Rezerwa programowa. 23,00 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 23,02 Komunikat sportowy. 23,05 Zakończenie programu.

NIEDZIELA, dnia 26 marca 1939 roku.

7,15 Pieśń por. 7,30 Koncert por. 8,00 Dziennik por. 8,15 Audycja dla wsi. 8.45 Program na dzisiaj. 8,50 Wiadomości rolnicze. Tr. do Baranowicz. 9.00 Gra Kapela wiejska „Kaskada". Tr. do Baranowicz. 9,15 Transmisja nabożeństwa z Łodzi. Kazanie z Warszawy. 10,30 I. Wyjątki z oper polskich; II. Koncert rozrywkowy. 11.45 Przegląd czasopism. 11,57 Sygnał czasu i hejnał. 12,03 Poranek symfoniczny. 13,00 Wyjątki z Pism Józefa Piłsudskiego. 13,05 „W świetle rampy" felieton K. Leczyckiego. 13 15 Muzyka obiadowa. 14,40 W świecie przyrody: „Co to są trzęsienia ziemi"? — pog. prof. E. Passendorfera. Tr. do Baranowicz. 14,50 „Wędrujemy po Poznaniu" — gawęda dźwiękowa w opr. A. Gołubiewa. Transm. do Baranowicz. 15,20 Echa przeszłości: „Biała Góra i rok 1939" — pog. Lecha Beynara. 15,30 Audycja dla wsi. 16,30 Utwory skrzypcowe w wyk. Wacława Nietczyka. 16,50 Konferencja wielkopostna — wygł. ks. prof. M. Klepacz. 17,05 „Jak pracuje teatr we Lwowie" — montaż radiowy. 17,35 Podwieczorek przy mikrofonie. 19,25 „W nocy wszystkie koty szare" — wieczór świetlicowy w wyk. Zespołu „Uciecha". 20,10 Wileńskie wiadomości sportowe. 20,15 Audycje informacyjne. 21,20 Recital śpiewaczy A. Gryf-Trzecieckiego. 21,50 „Śląska pozytywka" — „Kącik dla melomanów". 22,30 Potpourri z operetek Lehara. 23,00 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 23,05 Zakończenie programu.

WOŁYŃSKA

— **Wołyń żegna p. kuratora S. Maciszewskiego.** W tych dniach opuszcza Wołyń dotychczasowy kurator Okr. Szk. Woł. p. S. Maciszewski, który został mianowany przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej wiceministrem wr i op.

— **Konferencja polonistów w Równem.** W Równem odbyła się dwudniowa okręgowa konferencja nauczycieli języków polskiego szkół średnich z terenu woj. wołyńskiego, w której wzięło udział ponad 60 osób.

— **Zamiast ukraińskiego gimnazjum... szpital.** Stojący od kilku lat w stanie niewykończonym gmach gimnazjum ukraińskiego w Równem, z powodu braku odpowiednich funduszów na kontynuowanie budowy, został przeznaczony na szpital powiatowy. Prace nad urządzeniem szpitala podjął Wydział Powiatowy w Równem, przeznaczając na ten cel około 500.000 zł w tegorocznym budżecie inwestycyjnym. W szpitalu tym, obliczonym na kilkaset łóżek, wprowadzone będą najnowsze urządzenia.

— WSPÓŁZAWODNICTWO SUBIEKTÓW Z WŁAŚCICIELEM SKLEPU. Właściciel sklepu tekstylnego Berliński Władysław w Równem stwierdził systematyczną kradzież rożnych towarów bławatnych, dokonywaną od kilku miesięcy. Po dłuższych obserwacjach Berliński ustalił, że kradzieży dokonują jego subjekci, Eugeniusz Kozub i Jerzy Zabłocki, którzy następnie odsprzedawali kradziony towar. W czasie przeprowadzonej rewizji znaleziono u podejrzanych subiektów różne towary tekstylne na kwotę ponad 600 zł. Nieuczciwych „konkurentów" swego pracodawcy osadzono w więzieniu.

Poderżnął sobie gardło kosą

Kazimierz Zajączkowski, mieszkaniec wsi Bojary, gm. kiemieliskiej, wpadł już dość dawno w rozstrój nerwowy. Z początku nie było w tym nic specjalnie niepokojącego — dopiero gdy Zajączkowski zaczął zdradzać objawy zaiechcenia do życia, chorobą mocno zaniepokoiła jego rodzinę, tym bardziej, że od tej chwili zwierzał się on z coraz większej z chęci samobójstwa.

17 bm. znaleziono Zajączkowskiego nieżywego. Jak się okazało, poderżnął sobie gardło... kosą.

Samobójca liczył 43 lata. (Zb).

*

16 bm., we wsi Bernaty, gm. mielegiańskiej, dokonał zamachu samobójczego przez poderżnięcie sobie gardła brzytwą Paweł Cybulski. Zamach jednak nie udał się.

Cybulski liczy 70 lat. Przyczyną zamachu była nieuleczalna choroba głowy.

Niedoszłego samobójcę przewieziono natychmiast do szpitala w Święcianach. (Zb).

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.

— **„ZAZDROŚĆ I MEDYCYNA“ w Teatrze na Pohulance!** — Dziś, w sobotę dn. 25 marca o godz. 20 na przedstawieniu wieczorowym ujrzymy niezwykle ciekawą sztukę „ZAZDROŚĆ I MEDYCYNA“ według głośnej powieści Michała Choromańskiego, w przeróbce scenicznej Walentyny Alexandrowicz. Sztuka w 18 obrazach o niezwykłej konstrukcji i wyjątkowo ciekawie ujętej inscenizacji samej operacji. Udział biorą pp.: W. Alexandrowicz, L. Korwin, J. Balicki, S. Jaśkiewicz, Z. Karpiński, Z. Nowosad, W. Zastrzeżyński, A. Żulikowski. Dekoracje Wiesława Makojnika. Ceny popularne.

— Jutro, w niedzielę dn. 26.III o godz. 20 **„Spadkobierca“.**

— **Niedzielna popołudniówka!** — Jutro, w niedzielę dn. 26.III na przedstawieniu popołudniowym o godz. 16 odegrana zostanie interesująca sztuka w 18 obrazach „ZAZDROŚĆ I MEDYCYNA“ — po cenach popularnych.

— **Teatr Miejski z Wilna w Szczuczynie!** — Dziś, w sobotę dn. 25 marca Teatr Miejski gra, na zakończenie objazdu — świetną komedię Antoniego Cwojdzińskiego „CZŁOWIEK ZA BURTĄ“ w Szczuczynie w wykonaniu pp.: E. Ściborowej, I. Horeckiej i W. Ścibora.

— W poniedziałek dn. 27.III o godz. 20 „CZŁOWIEK ZA BURTĄ“ — jedyne przedstawienie. Udział biorą pp.: E. Ściborowa, I. Horecka i W. Ścibor.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA“.

— **Występy Janiny Kulczyckiej.** — Dziś po raz drugi klasyczna, pełna czarownych melodii operetka **„Lizystrata“** w świetnej obsadzie ról i partii z J. Kulczycką w roli tytułowej, w nowych dekoracjach z pomysłami baletowymi układu J. Ciesielskiego z Martówną na czele. W akcie III efektowny gawot "świetlików".

— **Jutrzejsza popołudniówka.** — Jutro o godz. 4 m. 15 po raz ostatni w sezonie grana będzie po cenach propagandowych **„Krysia Leśniczanka“** z Kulczycką na czele.

— **Podwójna Buchalteria.** W poniedziałek grana będzie po raz ostatni ciesząca się wielkiem powodzeniem **„Podwójna buchalteria“** będzie to pożegnalny występ Xeni Grey. — Ceny propagandowe.

Giełda zbożowo-towarowa i lniarska w Wilnie

z dnia 24 marca 1939 r.

Ceny za towar standartowy lub średniej jakości za 100 kg w handlu hurtowym, parytet wagon st. Wilno. (Len za 1000 kg f-co wagon st. załadowania). Dostawa bieżąca normalna taryfa przewozowa.

Żyto I standart	14.50	15.—
„ II „	14.—	14.50
Pszenica jara jednolita I st.	19.50	2 .—
„ „ zbierana II „	18.50	19.—
Jęczmień I standart	—	—
„ II „	17.75	18.—
„ III „	17 25	17.75
Owies I „	15.25	15.75
„ II „	13.75	14.75
Gryka I „	21.25	21 75
„ II „	20.75	21.25
Mąka żytnia wyciąg. 0—30%	29 —	29.50
„ „ „ I A 0—55%	25.50	26.—
„ „ razowa 0—95%	19.50	20.—
Mąka pszen. gat. I 0—50%	36.75	37.75
„ „ „ I-A 0—65%	36 —	36.50
„ „ „ II 50—60%	29.—	30.—
„ „ „ II 60—65%	23.75	24.25
„ „ „ III 65—70%	18.25	18.75
„ „ pastewna	15. –	15.50
Mąka ziemniacz. „Superior“	33.—	34.–
„ „ „Prima“	32.—	33.—
Otręby żytnie przem. stand.	10.50	11.—
„ przen. śred. przem. st.	12 50	13.—
Wyka	19.75	20.75
Łubin niebieski	11.75	12.50
Siemię lniane bez worka	53.—	54.—
Len niestandaryzowany:		
Len trzepany Horodziej	2000.—	2040.–
„ „ Wołożyn	1680.—	1720.–
„ „ Traby	—	—
„ „ Miory	1320.—	1360.–
Len czesany Horodziej	2240.—	2280.–
Kądziel horodziejska	1640.—	1680 –
„ grodzieńska	1400.—	1440.—
Targaniec moczony	720.—	760.
„ Wołożyn	880.—	920.—

„Człowiek za burtą“ w Wilnie

Świetna komedia A. Cwojdzińskie go w wykonaniu doskonałej trójki aktorów: E. Ściborowej, I. Horeckiej i W. Ścibora, będzie grana raz jeden tylko w teatrze Miejskim na Pohulance w poniedziałek dnia 27 b. m.

Ceny żywca i mięsa w Wilnie

Notowania tymczas. Komisji Notowań Cen Cena loco Targowisko i Rzeźnia w dn. 24.III. 1939 r. w złotych ew. groszach

Żywiec za 1 kg żywej wagi:

	I gat.	II gat.	III gat.
Stadniki	0.45—0.50	0.40—0.45	0.30—0.40
Krowy	0.45—0.50	0.40—0.45	0.30—0 40
Cielęta	—	0 45—0.50	—
Owce	—	—	—
Trzoda chl.	0.90—1.00	0.80—0.90	—

Mięso w hurcie miejscowego uboju:

	I gat.	II gat.	III gat.
Wołowina	0.80—0 90	0.70—0.80	0.60—0.70
Cielęcina	—	0.65—0.70	—
Wieprzow.	1.20—1.30	1.10—1.20	—
Baranina	—	—	—

Skóry surowe:

Bydlęce za 1 kg	0.75—0.85
Cielęce za 1 sztukę	3.50—4.50
Owcze „	—

Przetarg

Urząd Celny w Wilnie podaje do wiadomości, że w dniu 5 kwietnia 1939 r., o godz. 10 rano odbędzie się na stacji towarowej w Wilnie, w magazynie Urzędu przetarg niewykupionych w terminie, oraz skonfiskowanych następujących towarów: — nasiona lnu, skrawki skór baranich, 1870 kg worków jutowych, odzież, rowery, konserwy rybne i inne.

Towary niesprzedane w pierwszym terminie zostaną wystawione na przetarg w dniu 6 kwietnia 1939 r.

Towary przeznaczone na sprzedaż można oglądać od dnia 1 kwietnia rb. w godz. od 11 do 14.

Naczelnik Urzędu Celnego **Steinhof**

Sygnatura: Km. 1112/38

Obwieszczenie

O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkigo w Lidzie I rewiru W. Gruźdź, mający kancelarię w Lidzie, ul. Suwalska Nr 64, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 31 marca 1939 r. o godz. 10 w maj. Kwiatkowce, gm. sobotnickiej odbędzie się 1. licytacja ruchomości, należących do Mariana i Emilii Ciemniewskich, składających się z dwóch foteli, kanapy, stołka, sześciu krzeseł i sześciuset pudów kartofli, oszacowanych na łączną sumę zł 502.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 28 lutego 1939 r.

Komornik W. Gruźdź.

Do akt: KM. 180/37.

Obwieszczenie

O LICYTACJI RUCHOMOSCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Święcianach Bazylko Stanisław, zamieszkały w Święcianach przy ul. 11 Listopada Nr 2, na zasadzie art. 602 KPC obwieszcza, że w dniu 6 kwietnia 1939 r. od godz. 11 odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, należących do Teresy Zanowej w maj. Gierkany, gminy duksztańskiej, składających się z pianina, kompletu mebli miękkich, kredensu, 12 krzeseł, powozu, 8 szt. portretów i stolika do kart, oszacowanych na łączną sumę 1382 zł, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Święciany ,dn. 15 marca 1939 r.

Komornik St. Bazylko.

LEKARZE

DOKTOR
Blumowicz
choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe ul. Wielka 21, tel. 921. Przyjmuje od godz 9—13 i 3—8.

DOKTÓR
Zeldowicz
Choroby skórne, weneryczne, syfilis, narządów moczowych od godz. 9 — 1 i 5 — 8.

DOKTOR
Zeldowiczowa
Choroby kobiece, skórne, weneryczne, narządów moczowych od godz. 12—2 i 4—7, ul. Wileńska Nr 28 m. 3, tel. 277.

AKUSZERKI

AKUSZERKA
Maria Laknerowa
przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz — ul. Jakuba Jasińskiego 1 a—" róg ul 3-go Maja obok Sądu.

Handel i Przemysł

NAJMODNIEJSZE firanki, obrusy, serwety ręcznej pracy kupisz najtaniej w firmie **„Huculszczyzna“**, Niemiecka 2. Uwaga: na dogodne raty.

Kupno i sprzedaż

MOTOCYKL 2-setka marki Tryumb angielski model 1934/5 r. sprzedam **natychmiast** z powodu wyjazdu → cena przystępna. Oglądać — ul. Zarzecze 18 m. 2.

KUPIĘ okazyjnie teodolit. Oferty do „Kur. Wil.“ pod „Teodolit“.

ZĘBY SZTUCZNE kupuje L. Minkier. Wileńska 21 m. 1.

LOKALE

POSZUKUJĘ mieszkania od 5 do 8 pokojowego ze wszelkimi wygodami w centrum miasta. Oferty do Adm. „Kurjera Wil.“ pod „Mieszkanie“.

MIESZKANIA 3—4-pokojowego z wygodami poszukuję w śródmieściu. Zaułek Portowy 4 m. 1.

RÓŻNE

DAJEMY MOŻNOŚĆ zamienić zużytą garderobę męską na wiosenne bielskie materiały. Zgłaszamy się na telefoniczne wezwanie. Dzwonić 7-22 godz. 10—12 i 6—7.

PANIĄ, która nadała ogłoszenie w dziale „Różne“ sub „Na serio“ prosimy o zgłoszenie się do naszej Administracji osobiście, pocztą lub przez osobę trzecią — a za okazaniem kwitu na opłacenie ogłoszenia wydamy dalsze oferty, nadeszłe po 16 marca w liczbie 12.

PRACA

DO PRAC scaleniowych potrzebny samodzielny mierniczy. Rzeczowe pisemne oferty do Adm. „Kur. Wil.“ dla Mierniczego Przysięgłego.

ELEKTROMECHANIK koncesjonowany Fabiszewski Tadeusz, ul. Zarzecze 10/11. Urządzenia: instalacyj elektrycznych, oświetlenia, siły, dzwonków, naprawy motorów i aparatów. Prace wykonuje z fachową dokładnością, ceny niskie.

SZOFER poszukuje posady, chętnie na wyjazd. Oferty do Adm. „Kurjera Wil.“ pod „Szofer“.

SIOSTRA-PIELĘGNIARKA (b. studentka medycyny) z wieloletnią praktyką szpitalną wykonuje: zastrzyki, bańki, pijawki, kateteryzacja, masaż. Wilno, ul. Portowa 6 m. 1, wejście frontowe, drugie piętro. Kreniowa.

NASIONA poleca **W. WELER,** Wilno Sadowa 8, tel. 10-57, Zawalna 18, tel. 19-51. — — Cenniki wysyłamy bezpłatnie. —

Dyplomowany mechanik-elektryk z wieloletnią praktyką (maszyny spalinowe i elektryczne) poszukuje odpowiedniego zajęcia lub przystąpi jako wspólnik do odpowiedniego przedsiębiorstwa z gotówką 5 tys. złotych. Oferty kierować do Adm. „Kurjera Wil.“ w Baranowiczach, Ułańska 11.

Do odstąpienia lokal składający się z 12 pokoi (nowocześnie urządzonych), nadający się na pomieszczenia biur, instytucji itp. Dowiedzieć się: Baranowicze, ul. Hoowera 7.

Nieświeskie

Komunalna Kasa Oszczędności pow. nieświeskiego w Nieświeżu, przyjmuje wkłady od 1 złotego.

CHRZEŚCIJAŃSKI BANK LUDOWY w Nieświeżu jest **najstarszą** instytucją kredytową w powiecie. **Wydaje pożyczki** członkom, przyjmuje wkłady od 1 złotego.

Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpow. udziałami w Nieświeżu, tel. 69. oddziały: w Klecku i Snowie. Zakupuje: wszelkie ziemiopłody — trzodę chlewną — bydło. Sprzedaje: maszyny i narzędzia rolnicze — nawozy sztuczne — artykuły — budowlane.

Jan Giedroyć-Juraha — „Warszawianka“. Nieśwież, ul. Wileńska 34. Sprzedaż owoców południowych i delikatesów.

Stołpeckie

SPÓŁDZIELNIA ROLNICZO HANDLOWA w Stołpcach, Plac Kościelny 2 tel. 71 Sprzedaje: nawozy sztuczne, maszyny, narzędzia rolnicze i galanterię żelazną, artykuły spożywcze, i kolonialne, nasiona zbóż, materiały opałowe i budowlane, meble oraz prowadzi komisową hurtownię soli.

Skupuje: – zboże wszel... oraz trzodę chlewną.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOSCI pow. stołpeckiego w Stołpcach (ul. Piłsudskiego 8) istnieje od roku 192. Wkłady oszczędnościowe wynoszą ponad 300 tys. zł. K. K. O. przyjmuje wkłady od 1 złotego.

Zatargi które grożą strajkiem

W fabryce konserw „Bałtyk“, która zatrudnia przeszło 150 robotnic powstał zatarg na tle ekonomicznym. Mianowicie nowoutworzony związek robotniczy zażądał od właścicieli podwyższenia dotychczasowych płac i zawarcia nowej umowy zbiorowej.

Jeżeli żądania te nie będą uwzględnione może wybuchnąć strajk.

Podobny zatarg na tle podwyżki płac robotniczych powstał w browarze Szopena. I tu również istnieje możliwość strajku.

REDAKTORZY DZIAŁÓW: Władysław Abramowicz — sprawy kulturalne litewskie i wiadomości z m. Lidy; Zbigniew Cieślik — kronika zamiejscowa; Włodzimierz Hołubowicz — sprawozdania sądowe i reportaż „specjalnego wysłannika“; Witold Kiszkis — wiad. gospodarcze i polityczne (depeszowe i telef.); Eugenia Masiejewska-Kobylińska — dział p. t. „Ze świata kobiecego“; Kazimierz Leczycki — przegląd prasy; Józef Maśliński — recenzje teatralne; Anatol Mikułko — felieton literacki, humor, sprawy kulturalne; Jarosław Niecieck — sport; Helena Romer — recenzje książek; Eugeniusz Swianiewicz — kronika wileńska; Józef Święcicki — artykuły polityczne, społeczne i gospodarcze.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1 Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, Bazyliańska 35, tel. 169; Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicze, Ułańska 11; Łuck, Wojewódzka 5.
Przedstawicielstwa: Nieśwież, Kleck, Słonim, Stołpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Głębokie, Grodno, Pińsk, Wołkowysk, Brześć n/B.

CENA PRENUMERATY
miesięcznie: z odnoszeniem do domu w kraju —3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50, na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr, drobne 10 gr za wyraz, Najmniesze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych“ nie przyjmujemy Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależny jest tylko od Administracji. Kronika redakc. i komunikaty 60 gr za wiersz jednoszpaltowy. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-łamowy, za tekstem 10-łamowy Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane“ redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30 — 16.30 i 17 — 20.

Wydawnictwo „Kurjer Wileński“ Sp. z o. o. Druk. „Znicz“, Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4, tel. 3-40 [illegible]